

sk0065 4 800 mtik2006

sk0055-sk0065

sk0055 machel - vacsora 3.
 sk0056 okp-kongresszus - berlinguer /2./
 sk0057 okp-kongresszus - berlinguer /3./
 sk0058 okp-kongresszus - berlinguer /4./
 sk0059 olaszok pere
 sk0060 el nem kötelezettek
 sk0061 irak-irán
 sk0062 lengyel gépellátás
 sk0063 tartalomjegyzék 1.
 sk0064 tartalomjegyzék 2.
 sk0065 tartalomjegyzék 3.
 hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: márkus gyula
 kis csaba
 meruk józsef
 baracs dénes
 pirityi sándor

- v é g e -

22.31 020383 0837

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 3.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 270 mtik1003

csehszlovák űrkutatási évforduló

prága, 1983.március 3./mti/ - csehszlovákiában szerdán megemlékeztek annak ötödik évfordulójáról, hogy az ország első kozmonautája, vladimir remek 1978.március 2-án a szovjet űrhajón megkezdte csaknem egyhetes űrutazását, amely egyúttal a szovjetunió és az interkozmosz-program valamely másik tagországára egy-egy űrhajósának legelső páros nemzetközi kozmikus repülése volt.

vladimir remek az évforduló előtt prágában tartott sajtóértekezletén rámutatott, hogy az ő világűr-beli utja óta eltelt öt évben a pilótával végrehajtott űrrepülések sok további figyelemreméltó eredményt hoztak, s ezekhez a szovjet űrhajósokon kívül hozzájárultak az interkozmosz-program keretében a testvéri szocialista országok tudósai és kozmonautái is.

mint a sajtótájékoztatón közölték, csehszlovákia változatlanul tevékenyen részt vesz a szocialista országok sok irányú űrkutatási együttműködésében. tudósai az utóbbi öt év legnagyobb, a szovjet szakemberekkel közösen elért eredményei közé sorolják a magion nevű, az interkozmosz-18-as szputnyikkal felbocsátott első csehszlovák mesterséges űrrepülését, amely értékes adatokat szolgáltatott a föld mágneses teréről. a csehszlovák szakemberek most újabb, még tökéletesebb ilyen kis kutató-szputnyikok kifejlesztésén dolgoznak. ezeket szintén nagyméretű mesterséges űrrepülőgépekkel kapcsolva küldik majd a világűrbe a föld és más égitestek légkörének alaposabb tanulmányozására.

L hold

*holdakhoz

sn/hi már

06.14 030383 1497

E

--

sk0002 4 230 mtik1004

peru - általános sztrájk

Lima, 1983. március 3. /prensa latina/ - az összes perui szakszervezet és a parasztszövetség megállapodott abban, hogy a kormány gazdaságpolitikája elleni tiltakozásul általános országos sztrájkot tartanak március 10-én. a munkabeszüntetést a legnagyobb perui szakszervezeti központ, a perui dolgozók általános szövetségének /cgtp/ vezetősége kezdeményezte.

a cgtp sztrájkfelhívása hangoztatja, hogy a kormány gazdaságpolitikája felelős a megélhetési költségek növekedéséért, ami súlyosan érinti a dolgozókat. a főként nyersanyagokat termelő és exportáló ország gazdaságának válságos helyzetét, nagymérvű külföldi eladósodását a tavalyi és idei természeti csapások /áradások, viharok, szárazság/ csak súlyosbították, s a kormány igyekszik ennek terheit a dolgozókra áthárítani.

a cgtp sztrájkfelhívása kiemelte, hogy a korábbi munkabeszüntésektől eltérően ez a megmozdulás átfogó jellegű lesz, mert a munkásközpontokon kívül széles tömegek, parasztok, egyetemisták és az alkalmazotti rétegek is részt vesznek benne.

ts tj hf már

07.02 030383 1089

--

sk0003 4 230 mtik1005

pápa - közép-amerika

gózon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. március 3. /mti/ - szerdán costa rica fővárosába, san joséba érkezett ii. jános pápa. san josé a katolikus egyházfő közép-amerikai körútjának első állomása, egyben a pápa állandó szálláshelye is lesz: ii. jános pápa a többi közép-amerikai államban csak rövid, néhány órás látogatásokat tesz.

a szokásostól eltérő körut illetően való megszervezésének elsősorban biztonsági okai vannak. costa rica kiválasztásában jelentős szerepet játszott, hogy ez az egyetlen latin-amerikai állam, amely lemondott hivatalos hadsereg fenntartásáról.

fi

a pápa látogatását igen nagy várakozás előzi meg a térségben, mert a körut újabb lendületet adhat az erőfeszítéseknek, amelyeknek célja, hogy békés uton oldják meg közép-amerika súlyos társadalmi-politikai válságát.

a katolikus egyházfő ellátogat salvadorba, ahol már több mint három éve folyik a felszabadítási harc. felkeresi guatemalát, ahol egyre nagyobb a valószínűsége a fegyveres harcoknak. a salvadori és a guatemalai hazafias szervezetek ugyan már bejelentették, hogy a pápa látogatásának idejére beszüntetik a fegyveres tevékenységet, de a hadsereg egyik országban sem fogadta el a felkínált fegyvernagyvást. salvadorban a pápa érkezése előtt néhány nappal is nagyon heves harcok folynak.

ii. jános pápa ellátogat nicaraguába is. a haladó sandinista rendszer vezetői arra számítanak, hogy a pápa managua-i látogatása hozzájárulhat a térség békéjét fenyegető veszélyek elhárításához.

az említett országokon kívül a pápai körut programjában szerepel még panama és honduras is.

go/ve ha

07.16 030383 1662

--

sk0004 4 230 mtik1006

japán-közel-kelet

tokió, 1983. március 3. /mti/ - hoszni mubarak egyiptomi elnök április 5-9. között hivatalos látogatást tesz japánban.

a nakaszono-kormány diplomáciájában nagy súlyt helyez a közel-keletre, s ezzel magyarázható az, hogy nem sokkal mubarak látogatása után, valószínűleg a nyár elején, a japán miniszterelnök a térségbe utazik. a pontos utiterv még nem ismeretes, de előzetes értesülések szerint egyiptom és szaúd-arábia „biztos pont”, a programban. a hivatalos tokió arra törekszik, hogy gazdaságilag még inkább megvesse lábát a kőolaj-beszerzés szempontjából számára oly fontos térségben, s elősegítse a közel-keleti konfliktus rendezését.

mubarak előtt azonban minden valószínűség szerint lesz egy másik, a közel-keletről érkező vendége a japán fővárosnak. értesülések szerint ugyanis a pfsz képviselőletében egyebek között faruk kaddumi, a szervezet politikai osztályának vezetője, egyben külügyminisztere is részt vesz azon a nemzetközi tanácskozáson,

fi

amelyen az izraeli agressziós bűncselekményeket vitatják meg. a március 18-án kezdődő konferenciát pfsz-barát japán csoportok szervezik. külügyminisztériumi források ennek kapcsán több, mint valószínűnek tartják, hogy nakaszone jaszuhiro miniszterelnök és abe sintaro külügyminiszter is fogadja majd kaddumit.

ismeretes, hogy a pfsz 1977-ben irodát nyithatott tokióban, a japán kormány azonban egyelőre nem biztosított diplomáciai státust annak munkatársai számára.

kaddumi várható látogatásával kapcsolatosan az idézett források emlékeztettek a palesztinai nemzeti tanács legutóbbi ülészakán elfogadott határozatra, amely kimondta: a pfsz erősíteni kívánja kapcsolatait japánnal és a nyugat-európai országokkal.

pl/so ha

07.21 030383 1739

--

sk0005 4 230 mtik1007

műszives

washington, 1983. március 3. /mti/ - „hozzá lehet szokni,, - jelentette ki az operáció utáni első interjújában szerdán Barney Clark, a világ első műszivese.

Clark, akivel a műtétet végrehajtó orvoscsoport vezetője, William de Vries beszélgetett pár percet a televíziós kamerák előtt, erőtlén hangon, mégis határozottan és láthatóan szellemi képességeinek birtokában beszélt. Elmondta, hogy véleménye szerint a mesterséges szívvel való életet, bármilyen nehézkes és bármilyen kockázatos is, „vállalni kell, ha nincs más alternatíva,,.

A Salt Lake City kórház világhírűvé vált betegének arra is volt energiája, hogy megköszönje a világ minden tájáról és az egyesült államok minden részéből érkezett rokonszenv-nyilvánításokat.

Clark állapotát jelenleg kielégítőnek minősítik, bár továbbra is problémák vannak a tüdejével. orvosai a páciens rendkívüli lelkierejével és kitartásával, rendíthetetlen élni akarásával is magyarázzák, hogy állapota javulóban van, s beismerik: ha tudtak volna a Clark tüdejében levő elváltozásokról, nem őt választották volna az első műszív befogadjául.

fi

a páciens és az orvosok folytatják erőfeszítéseiket még stabilabb fizikai állapot elérésére. Clark naponta néhány percet gyógytornával tölt, s rendkívül biztatónak találták, hogy az agyvérzés után jelentkezett zavart szellemi állapot teljesen megszűnt. De Vries doktor közölte, hogy néhány hónap múlva újabb műszív-beültetést hajtanak végre.

br/so ha

07.23 030383 1486

--

sk0006 4 230 mtik1008

a megtalált gazdi

Moszkva, 1983. március 3. /mti/ - Vjacseszlav Sziprovics, a moziri autójavító munkása eleinte el akarta kergetni a kutyát, amely 1982. utolsó napján szegődött a nyomába az utcán. Azután viszont ráismert három évvel korábban és sok száz kilométerrel távolabb elveszített saját farkaskutyájára...

A történet, amelyről a szovjet lapok beszámolnak, a következő: Vjacseszlavnak iskolás korától fogva játszótársa volt a kutya, amely a veszna névre hallgatott, és igen szófogadó volt. Gazdija utazásait is tudomásul vette, ha az a bucsuzáskor ráparancsolt: „várj,,.

Nos, ezt a „varázsszót,, felejtette el megadni Vjacseszlav, amikor a szülei úgy döntöttek: akkori lakhelyükről, a Volga mentéről, Belorussziába költöznek. Fiuk velük tartott, hogy segítsen a költözésnél - s mire visszatért, kutyájának hült helye volt, sziját eltépvé megszökött.

Telt múlt az idő. Két évvel később Vjacseszlav szülei után költözött s Mozirban kezdett dolgozni. Itt talált rá a kutya, amely a három évi kóborlás után alig emlékeztetett az eltűnt szép farkaskutyára.

Hogyan találta meg gazdáját ennyi idő után ilyen messze - senki nem tudja. Annyi azonban bizonyos, hogy Vjacseszlav most akkor is ráparancsolt vesznaára, hogy várjon, ha épp csak a szomszéd üzletbe szalad le...

hj/ve ha

07.31 030383 1325

fi

--

sk0007 4 230 mtik1009

ghanai államcsiny-kísérlet

accra, 1983, március 3. /afp, ap, taszsz/ - államcsiny-kísérletet hiúsítottak meg vasárnap ghanában - jelentette szerda este az accrai rádió. a puccskísérletben katonai és polgári személyek vettek részt.

hirügynökségi jelentések szerint a biztonsági erők achimota városában lecsaptak az összeesküvők főhadiszállására és a helyszínen 11 embert, köztük két katonatisztet és egy orvost, letartóztattak. ezenkívül nagymennyiségű fegyvert, lőszert és különböző dokumentumokat foglaltak le. a taszsz hirügynökség szerint a lefoglalt okmányok egyértelműen alátámasztják, hogy az összeesküvés előkészítésébe bekapcsolódtak a nyugati titkosszolgálatok emberei is.

az államcsiny-kísérlet vezetői névsort állítottak össze a kivégzendő személyekről. közöttük első helyen szerepelt jerry rawlings repülőszázados, az ideiglenes nemzeti védelmi tanács elnöke, aki kormányfőként 1981. december 31. óta áll az afrikai ország élén. az accrai rádió szerint bizonyítékok támasztják alá, hogy a vasárnap meghiusított puccskísérlet összefüggésben állt a tavaly novemberi hasonló kísérlettel. **állam - és**

ghanában legutóljára tavaly novemberében próbálkoztak az ideiglenes védelmi tanács erőszakos megdöntésével. a hadsereg elégedetlen csoportjainak akkori puccskísérletét az ideiglenes védelmi tanácshoz hű csapatok verték le. **nemzeti**

ml hf már **nemzeti**

07.36 030383 1370

R

--

sk0008 4 230 mtik1010

Libanon - pravda /1. rész/

moszkva, 1983. március 3. /mti/ - a libanonra vonatkozó amerikai-izraeli tervek megvalósulása a közel-kelet térképének átalakítását jelentené, merénylet lenne libanon szuverenitása, területi épsége ellen. az ország a szomszédos szíria elleni hadműveletek színterévé, az egyébként is tűzveszélyes térségben állandó veszélygóccá válna - hangsúlyozza csütörtökön a pravda terjedelmes szerkesztőségi cikkében.

a cikk rámutat: izrael a libanon elleni, közel kilenc hónappal ezelőtt elkövetett agresszióval nyilvánvalóan washington jóváhagyásával cselekedett. még az sem lehetetlen, hogy az izraeli hadügyminiszter washingtoni útja során személyesen konzultált a kérdésben.

washington céljai az ügyben világosak: arra számított, hogy sikerül összetörni a palesztinai ellenállási mozgalmat, kapitulációra kényszeríteni a pfsz-t. az események a továbbiakban washington közvetlen beavatkozásához vezettek: a helyszínre érkezett a hatodik flotta és a „soknemzetiségű erők”, zászlaja alatt partra szálltak az amerikai tengerészgyalogosok.

az egyesült államok igyekszik megvetni a lábát egy újabb közel-keleti országban. ennek érdekében nem csupán izraelt támogatja pénzzel és fegyverrel, hanem az arabok elleni agresszió közvetlen résztvevőjévé vált. ugyanakkor - miközben az ENSZ biztonsági tanácsában vétőjogával élve nem egyszer megakadályozta az agresszió beszüntetésére vonatkozó javaslatok elfogadását - washington egyben a békéltető szerepében tetszeleg.

a szereposztás a következő: tel-aviv a leghetlenebb követeléseket terjeszti elő, míg washington csendben békitgeti az arab országokat, igyekeztén rábírnival őket, hogy engedjenek izrael követeléseinek.

washington ma már nem jelöl meg határidőt, ha a tengerészgyalogosok libanoni állomásozásáról esik szó: ez a jelenlét nyugati megfigyelők szerint akár évekig is fennállhat. amerika azt a feltételt támasztja képmutató módon csapatai kivonása elé, hogy libanon területéről távozzanak az összes többi nem libanoni erők, különösen pedig a szíriaiak. /folyt./

hj/so ha

07.49 030383 2094

R

--

sk0009 4 230 mtik1011

Libanon - pravda /2.rész/

a „szíriai jelenlét”, erősen felfújt hangoztatására azonban csupán ürügyül van szükség az izraeli megszállás elhúzására, az amerikai katonai jelenlét további megalapozására - állapítja meg a pravda.

az egyesült államok régen törekszik arra, hogy megvesse a lábát Libanonban s most a pentagon stratégiái úgy érzik, közel vannak a célhoz. izrael saját biztonságának védelme ürügyével igyekszik magához kötni ezt az országot, egyebek között gazdasági téren és „biztonsági övezetet”, akar kialakítani az ország déli részén. valójában libanoni területek megszerzéséről van szó, arról, hogy bejűtra kapituláns feltételeket kényszerítsenek, hiszen a tárgyalások a megszállók jelenlétével folynak.

folyik a megszállt területek kisajátítása, libanon déli része az újabb, ezuttal szíria ellen irányuló agresszió előkészítésének helyszínévé válik.

Libanon átalakítása katonai-stratégiai szintérré beleilleszkedik washington hegemonisztikus elképzeléseibe, terveibe, amelyek lehetővé teszik amerika számára a közvetlen beavatkozást a közel- és közép-keleti országok ügyeibe.

a pentagon megvetette lábát a sinai-félszigeten, a támaszpontok egész rendszerét alakította ki az indiai-óceán és az oda vezető utak mentén, csapatösszevonásokat hajtott végre a perzsa-öböl térségében - ide egész repülőgépanyahajó-flottát irányított - és megalakította a centcom-ot, katonai parancsnokságát a térségben, amelynek tevékenységi területe 19 ázsiai és afrikai országra terjed ki.

a pravda megállapítja: minden eddiginél élesebben vetődik fel az ensz bt és a közgyűlés libanonra vonatkozó határozatai végrehajtásának kérdése. a bt 508. és 509. számú határozata követeli, hogy az izraeli csapatok azonnal és feltételek nélkül vonuljanak vissza nemzetközileg elismert határaik mögé.

csupán e határozatok haladéktalan végrehajtása teszi lehetővé libanon függetlenségének, szuverenitásának és területi épségének fenntartását.

a szovjetunió a maga részéről továbbra is erre törekszik. a libanoni területen gyakorolt izraeli önkénynek - amelyet elősegítenek izrael partnerei is - véget kell vetni, - hangsúlyozza a szerkesztőségi cikk.

hj/ve ha

07.54 030383 2205

fi

--

sk0010 4 230 mtik1012

választási konyhapénz

washington, 1983. március 3. /taszsz/ - jól hoznak az amerikai választások a konyhára, mármint a képviselők saját konyhájára - legalábbis ez derült ki a us. news and world report cikkéből.

a tavalyi kongresszusi választások a legszerényebb számítások szerint is 300 millió dollárba kerültek. ezt a pénzt vagy az ugynevezett politikai akcióbizottságokon keresztül juttatják el a képviselőjelöltekhez a monopóliumok, vagy a gazdagok adományaként kerül a pályázók zsebébe. a jelöltek azonban sokszor jobbnak látják, ha nem költik a kampányra az egész rendelkezésükre álló összeget, hanem valamicskét saját céljaikra is fordítanak.

paul hammerschmidt képviselőházi tag 20 ezer dollárt fordított a választási alapból egy arkansasi ügyvédi iroda szolgáltatásaira, amelyeknek természetesen semmi köze nem volt kampányához. a kongresszus egy másik tagja 26 ezer dollárt fizetett ügyvédjének, hogy kisegítse a soros politikai botrányból. frank murkowsky szenátor alaszkból 17 500 dollárral honorálta hat gyermekének a választási kampány során nyújtott segítségét. tehetséges uzsorásnak bizonyult mervyn dymally képviselő, aki a választási alapból saját munkatársainak adott magas kamatra kölcsönt, s a visszafizetett pénzt természetesen zsebre vágta. az amerikai hetilap szerint a leggyakoribb módszer az, hogy a választási alapból a jelöltek drága autókat vásárolnak maguknak.

a törvény tiltja a hasonló pénzügyi manővereket, s az egyesült államokban több hivatalos szerv is ellenőrzi a választási kampányra szánt pénzek felhasználását. a jelek szerint kevés sikerrel.

sm hf már

08.00 030383 1637

fi

--

sk0011 4 230 mtik1013

machel - elutazás

moszkva, 1983. március 3. /mti/ - samora machel, a frelimo-párt elnöke, a mozambiki népi köztársaság államfője befejezte baráti munkalátogatását és csütörtökön moszkvából berlinbe utazott.

a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere, konsztantin csernyenko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, és más hivatalos személyiségek bucsuztatták.

fl/ve ha

08.21 030383 0489

-.-

sk0012 4 300 mtik1014

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1983. március 3. /mti-reuter/ap/afp/taszsz/ - csütörtökön az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek tanácskozásával folytatódik uj-delhiben a mozgalom hétfőn kezdődő csucsértekezletének előkészítése. a külügyminiszterek a héten szakértői szinten megvizsgált munkaokmányokat tekintik át és készítik elő állam- és kormányfők számára.

az elkövetkező két napon vita várható afganisztánról és arról, hogy ki képviselje kambodzsát a csucsértekezleten. az arab külügyminiszterek külön tanácskozást is tartanak egy közel-kelettel foglalkozó határozati javaslat kidolgozására, valamint új utakat keresnek az egymással hadiállapotban lévő irak és irán közötti közvetítés felújítására.

sedli klibi, az arab liga főtitkára algiri nyilatkozatában elégedetten szólt arról, hogy a csucsértekezlet napirendje szoros kapcsolatban van a béke megőrzésének ügyével. a csucsértekezlet politikai kérdésekkel foglalkozó bizottságának vezetőjévé szerdán jugoszlávia képviselőjét választották meg.

hirügynökségek szerint kemény hangú határozat várható az „észak-dél párbeszéd”, vagyis a fejlődő országok és a fejlett tőkésországok évek óta akadozó gazdasági tárgyalásainak ügyében. a csucsértekezlet gazdasági bizottságának elnöke nicaragua képviselője lesz. eredetileg egyiptom töltötte volna be e tisztséget, de sziria ez ellen tiltakozott.

fi

ronald reagan amerikai elnök levelet küldött indira gandhi indiai kormányfőnek. a levélben reményét fejezte ki, hogy az elkövetkező három évben india elnöksége alatt az el nem kötelezettek tevékenységét a mozgalom eredeti elvei vezérlik majd.

suriname küldöttsége a tanácskozáson fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy az ország ellen imperialista propaganda-és rágalomhadjárat folyik: a valósággal ellentétben azt állítják, hogy suriname-on kubai katonák tartózkodnak, s ezt az ország belügyeibe való beavatkozásra használják fel.

javier pérez de cuellar ensz-főtitkár szerdán uj delhibe érkezett, hogy részt vegyen a hétfőn kezdődő csucsértekezleten.

sg hf már

08.32 030383 2085

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

rövid hírek

spanyolország - katonai szerződés

madrid, 1983. március 3. /upi/ - a spanyol kormány szerdán jóváhagyta az egyesült államokkal kötött katonai szerződést és ratifikálásra a parlament elé terjesztette. a szerződést, amelynek értelmében washington továbbra is négy katonai támaszpontot tarthat fenn az ország területén, a két kormány tavaly irta alá és az amerikai szenátus már korábban ratifikálta.

maffia

róma, 1983. március 3. /reuter/ - együttműködési szerződést készített elő olaszország és az egyesült államok a maffia kezében lévő kábítószerkereskedelem megfékezésére. az aláírásra kész egyezmény értelmében a két ország bűnüldöző szervei minden lehetséges módon támogatják egymást a sziciliát és new yorkot összekötő maffia-hálózat felszámolásában. hivatalos adatok szerint az egyesült államok észak-keleti területein eladott heroin 80 százaléka a maffia embereinek segítségével szicilián keresztül jut a tengeren tulra.

fi

baszkok - merénylet

san sebastian, 1983, március 3. /afp/ - bomba robbant szerda este a baszkföldi san sebastian egyik banképületében, a detonáció tetemes anyagi károkat okozott, de sebesülés nem történt. a rendőrség szerint a merényletet az eta katonai szárnya követte el.

tajvan - elefántcsontpart

tajpej, 1983, március 3. /ap/ - tajvan megszakítja diplomáciai kapcsolatait elefántcsontparttal, ha az diplomáciai viszonyt létesít pekinggel - közölte a tajvani külügyminisztérium szóvivője. a napokban olyan hírek terjedtek el, hogy az afrikai ország és a kínai népköztársaság megállapodott a diplomáciai kapcsolatok felvételében.

pedagógussztrájk

bogota, 1983, március 3. /taszsz/ - több mint 180 000 pedagógus lépett sztrájkba kolumbiában. a fizetések emelését és az oktatásra szánt kiadások növelését követelik.

oroszlán az autóban

bielefeld, 1983, március 3. /dpa/ - jól megtermett himoroszlánnal találta magát szemben egy nyugatnémet rendőr, amikor bielefeldben felnyitotta az egyik szabálytalanul parkoló kocsi csomagtartóját. tüzetesebb vizsgálatra kitűnt, hogy az oroszlán már kimúlt. az is kiderült, hogy a súlyosan megbetegedett vadállatot, az egyik vándorcirkusz tulajdonát, állatkórházba akarták szállítani, ám már utközből belepusztult betegségébe.

ml hf már

08.38 030383 2303

fi

--

sk0014 4 230 mtik1016

spanyol parlament

madrid, 1983. március 3. /mti/ - a spanyol parlament jóváhagyta a szocialista kormány múlt heti döntését, amellyel államosította az ország egyik legnagyobb magánvállalatát, a rumása-t. a törvényhozás szerdán késő éjjel véget ért kétnapos viharos ülésén heves vita után 196:123 arányban erősítette meg a kabinet intézkedését. a társadalmi érdekből történt államosítást a szocialista képviselők mellett a kommunisták, valamint a baszk nacionalista párt honatyái támogatták.

a tavaly októberi választás eredményeként megalakult szocialista /párti többségi parlament ezuttal első alkalommal tárgyalta a tulajdonviszonyokat érintő intézkedésről. *L munkás*

a jobboldal éles kirohanást intézett a kormány ellen. államosítási döntését „alkotmányellenesnek, szükségtelennek, és súlyos gazdasági tévedésnek” minősítette. manuel fraga, az ellenzék vezére, volt francoista miniszter odáig ment, hogy megvádolta a kabinetet: az „behódolt moszkvának,....

miguel boyer gazdasági és kereskedelmi miniszter konkrét adatokkal bizonyította, hogy a 60 000 dolgozót foglalkoztató tőkés konszern csak pénzügyi manipulációk, adócsalások révén tudta felszínre tartani magát. egyebek között a cég 18 bankja - egy kivételével - veszteségesen működik. a konszernnek tavalyról 30 milliárd pezeta adóhátraléka van. „a pénzügyi stabilitás, az alkalmazottak, a betéttulajdonosok védelme elkerülhetetlenné tette az államosítást, - mondotta a miniszter.

felipe gonzález miniszterelnök a parlamenti ülés után újságíróknak nyilatkozva leszögezte: „az államosítás az egyik jelentős lépés volt gazdasági rendszerünk megszilárdításához. nem egy magáncsoport, hanem spanyolország érdekeit vettük figyelembe,„

az ország minden részéből a táviratok, a levelek ezrei érkeznek a minisztertanácsához. a különböző munkahelyek dolgozói helyeslik az intézkedést, és támogatásukról biztosítják a kormányt.

ky/so ha

08.51 030383 1931

fi

--

sk0015 4 300 mtik1017

megszállt területek

tel-aviv, damaszkusz, 1983. március 3. /taszsz/adn/reuter/ -
 /tiltakozó tüntetések voltak ciszjordánia több településén.
 ramallahban, el-birában, hebron és kalandijában a tüntetők és az
 izraeli rendőri erők között összetűzésekre került sor. a rendőrök
 könnygázbombákat használtak a megmozdulások résztvevői ellen. sok
 tüntetőt letartóztattak. /szerdán

a megmozdulások a múlt héten kezdődtek, miután pokolgép robbant
 egy mecset közelében, s a helyi lakosok és izraeli telepések között
 összetűzések robbantak ki. az izraeli hatóságok jelentették, hogy
 két telepest letartóztattak, egy harmadikat pedig még keresnek azzal
 kapcsolatban, hogy a múlt hét végén gépfegyveresek arab házakra
 tüzeltek, s egy négyéves kislányt megsebesítettek.

szerdán kézigránátot dobtak a dzsenin város közelében egy
 izraeli gépkocsira. korábban palesztin tüntetők kövekkel dobáltak
 meg izraeli járműveket.

hebron város börtönében palesztin rabok éhségsztrájkot kezdtek,
 az embertelen bánásmód miatt tiltakoznak. a wafa palesztin
 hírügynökség jelentése szerint gyakran romlott ételmezt kapnak és
 abból is keveset, nem biztosítják számukra a megfelelő orvosi
 ellátást sem.

sg hf már

09.10 030383 1212

--

sk0016 4 230 mtik1018

asszám

uj-delhi, 1983. március 3. /ap/ - asszám indiai szövetségi
 államban szerdán további 45 személy vesztette életét a helyi lakosok
 és a bangladesből bevándoroltak közötti véres összecsapásokban és
 legalább 500-an megsebesültek.

az indiai kormány újabb katonai egységeket vezényelt asszám
 szövetségi államba a további véres összetűzések megakadályozására.

fi

955

mint azt szerdán a kormány közleménye bejelentette: a hadsereg
 csapatait egy 1958-ban elfogadott törvény alapján különleges
 jogokkal ruházták fel. így felhatalmazásuk van személyek
 letartóztatására és házkutatásra. joguk van megsemmisíteni
 fegyverraktárakat, felszámolni a titkos rejtekhelyeket és a
 fegyveres bandák kiképzőtáborait. a törvényben foglalt előírások
 hasonlóak a rendkívüli állapot idején foganatosítandó
 intézkedésekhez.

a kormány közleményét követően a katonaság bevonult asszám 7
 körzetébe, ahol a véres terrorcselekmények következtében leginkább
 feszült a helyzet.

sl hf már

09.15 030383 0992

--

sk0017 4 230 mtik1019

háborus bűnösök - szovjet ^{legfőbb} ügyész

moszkva, 1983. március 3. /mti/ - a háborus bűnösök következetes
 felelősségrevonását követeli a pravdában alekszandr rekunkov, a
 szovjetunió legfőbb ügyésze. a lap csütörtöki számában megjelent
 cikkében felhívja a figyelmet, hogy több ország, élükön az egyesült
 államok, a maga vállalta kötelezettségeket is semmibe véve menedéket
 ad ezeknek az embereknek és igyekszik mentesíteni őket a megérdemelt
 büntetéstől.

a szovjet ^{legfőbb} ügyész cikkében emlékeztet rá, hogy a hitler-ellenes
 koalíció tagjai már a második világháború idején kötelezték magukat:
 felelősségre vonnak, megbüntetik minden náci bűnöst.
 nagy-britannia, az egyesült államok és a szovjetunió 1943. októberi
 moszkvai nyilatkozatában vállalta, hogy az emberiség elleni
 bűntetteket végrehajtókat felkutatja, s kiadja annak az országnak,
 ahol e bűnöket elkövették. a németország vereségéről 1945. június
 5-én aláírt nyilatkozat kimondja, hogy a háborus bűnök elkövetőinek
 letartóztatására és kiadására bármikor sor kerülhet, függetlenül
 attól, mennyi idő telt el tettük elkövetése óta. a szovjetunió
 szigorúan tartja magát ezekhez az elvekhez, s még ma, csaknem 40
 évvel a háború vége után is előfordul, hogy évtizedeken át
 rejtőzködött háborus bűnösök vannak felelősségre. a szovjet
 nyomozószervek jelentős segítséget adnak más országok hatóságainak
 is e személyek felkutatásához, a bizonyítékok összegyűjtéséhez.

fi

955

a nyugati országok és mindenekelett az egyesült államok agresszív erői azonban arra törekszenek, hogy mentsek a háborus bűnösöket. különböző ürügyekre, „jogi akadályokra”, hivatkozva megtagadják kiadatásukat. a szovjetunió például 1976-1982 között meggyőző bizonyítékok alapján több mint 140 személy kiadását kérte az egyesült államok igazságügyi szerveitől. egyet sem adtak át a szovjet igazságszolgáltatásnak, s amerikai állampolgárságától is csak hetet fosztottak meg közülük, bár bizonyított tény, hogy mindannyian emberek százainak, ezreinek haláláért felelősek.

a háborus bűnösök mentegetésének oka, hogy védelmezők eszközt látnak bennük. mindent megtesznek, hogy a szovjetunió elleni harc hőseinek feltüntetve kommunistaellenes hisztériakeltésre használják fel őket - állapítja meg a szovjetunió legfőbb ügyésze.

fl/so ha

09.18 030383 2280

--

sk0018 4 230 mtik1020

két rövid hír

norvég kp plénum

oslo, 1983, március 3. /taszsz/ - szerdán oslóban összeült a norvég kommunista párt központi vezetősége. a plénum résztvevői a nemzetközi élet időszerű kérdéseit, a belpolitikai helyzetet és a norvég kommunisták előtt álló feladatokat vitatják meg.

gorillahalál

kobe, 1983, március 3. /afp/ - a világ legnagyobb tartott gorillája elpusztult szerdán a japán kobe város állatkertjében. az állat 285 kilós volt, 28 évet élt.

ml hf már

09.29 030383 0507

fc

--

955

sk0019 4 230 mtik1022

kambodzsa - csucs

hanói, 1983. március 3. /mti/ - kambodzsa semmisnek tekint minden olyan határozatot, amelyet az el nem kötelezettek uj-delhi csucskonferenciáján részvétele nélkül hoznak - jelentette ki phnom penhben hun sen kambodzsai külügyminiszter. hozzátette: senkinek nincs joga elfoglalni a kambodzsai népet illető helyet a nemzetközi fórumokon és kambodzsára sorsáról szóló döntéseket ráerőszakolni. a phnom penh-i kormány politikai megoldást szeretne kambodzsa kérdésében, de ennek magában kell foglalnia „az ország belügyeibe való beavatkozás teljes és feltétlen megszüntetését”, valamennyi kérdést az egyenlőség és az érdekek kölcsönös tiszteletben tartása alapján kell megoldani.

hun sen véleménye szerint a kambodzsai kérdést nem szabadna napirendre tűzni uj-delhiben, mert lehetővé tennék az imperialista és reakciós erőknek, hogy az uj-delhi fórum fölhasználásával hátráltassák a khmer nép talpraállítását.

dp/so ha

10.12 030383 0960

--

sk0020 4 230 mtik1023

salvador

san salvador, 1983. március 3. /upi/ - a salvadori hazafiak elutasították josé guillermo garcia hadügyminiszter ajánlatát, hogy ne a pápa látogatása idejére kössenek tüzszünetet, hanem véglegesen tegyék le a fegyvert. a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a forradalmi demokratikus front képviselői hétfőn mexikóvárosban bejelentették, hogy a felkelők tüzszünetet tartanak ii. jános páp látogatása idején.

a pápa látogatása előtt alig három nappal a hírügynökségek jelentős harcokról számolnak be. mint a rádió vinceremos, a hazafiak rádióadója közölte, a front harcosai kedden elfoglalták delicios de concepciónt, a morazan tartomány fővárosától 10 kilométerre északra lévő kulcsfontosságú települést. a front harcosai morazan tartomány egész északi részét ellenőrzik és a torola folyótól délre nyomulnak előre - közölte a rádióadó.

fc

11 25

deane hinton, az egyesült államok salvadori nagykövete a cbs televízióknak adott nyilatkozatában elismerte, hogy a salvadori hadsereg az utóbbi időben „ elvesztett jónéhány kemény csatát „, nem vesztek azonban a kritikus térségekben, de még veszíthetnek, ha az egyesült államok tovább tétovázik - mondta.

pf hf már

10.27 030383 1238

-. -

sk0021 4 230 mtik1024

vietnam - kina /1. rész/

hanoi, 1983. március 3. /mti/ - vietnam határozottan elutasítja a kínai külügyminisztérium március 1-i jegyzékben foglaltakat, amelyek eltorzítják a három indokina-i ország legutóbbi vientiane-i csúcstalálkozóján tett jószándéku indítványait, egyben abszurd követelésekkel lépnek föl vietnam kambodzsai politikája kapcsán. ezt hangoztatja a hanoiban csütörtökön, a nhan dan hasábjain megjelenő hivatalos vietnami állásfoglalás, amely tétélesen bebizonyítja a kínai követelések megalapozatlanságát, rávilágítva: a vietnami-kínai kapcsolatok megromlásáért a vietnam-ellenes, nagyhatalmi és hegemonista beállítottságu pekingi politika a felelős.

először is kina azt követeli, vietnam jelentse be csapatai feltétel nélküli kivonását kambodzsából, a szovjetunió szüntesse meg az - ugymond - „ kambodzsai elleni vietnami agresszió „ támogatását, s az ENSZ-határozatok szerint ösztönözze csapatkivonásra vietnamot - idézi a lap a pekingi követeléseket, rámutatva: miközben kina egyoldalú és feltételekhez nem kötött vietnami csapatkivonást akar, folytatja a polpotisták és más reakciós erők támogatását, az egyesült államokkal és más haladásellenes csoportokkal összehangoltan fenyegeti a három indokina-i ország biztonságát.

másodszor: kina azt is közölte, hogy a teljes és feltételek nélküli vietnami csapatkivonás bejelentése, és az első vietnami kontingens visszavonása után hajlandó csak tárgyalni hanoi-val a kétoldalú kapcsolatok normalizálásáról, majd újabb csapategységek vietnamba való visszatérte után „ gyakorlati lépéseket „ tesz a kapcsolatok javítására. /az mti és a népszabadság tudósítójának kérdésére, hogy konkrétan melyek lesznek az ígért kínai gyakorlati lépések, a hanoi kínai nagykövet március 2-i sajtóértekezletén kitérő választ adott - a tud./

Fi
1125

a vietnami lap így folytatja: éppen a kínai fél hibájából szakadtak meg annak idején a tárgyalások, és most peking támaszt feltételeket, miközben folytatja vietnam elleni sokoldalú szabotázháborúját, fenyegeti vietnam biztonságát, függetlenségét. a kínai külügyminisztérium okmánya durván elferdíti a kambodzsai tényeket, a helyzetet. olyan körülmények között, amikor peking támogatásával a népi polpotisták és más elemek gátolják a kambodzsai népek a nemzetet ujjaáteremtő munkáját, feszültséget szítanak a kambodzsai-thaiföldi határtérségben, egész délkelet-ázsia békéjét sodorva veszélybe, vietnam, kormányközi szerződésben vállalt kötelezettségeit teljesítve, segítséget nyújt a kambodzsai nemzetvédelemhez és az építőmunkához egyaránt. /folyt./

dp/so ha

10.42 030383 2584

-. -

sk0022 4 230 mtik1025

vietnam - kina /2. rész/

ez nemcsak a kambodzsai nép óhaja, hanem összhangban van az ENSZ alapokmányával, az el nem kötelezettek mozgalmával alapelveivel is. békevágyunk, jóakaratom újabb jele, hogy vietnam az idén további egységeket von ki kambodzsából és a kambodzsai biztonsági helyzet függvényeként ezentúl évről-évre csapatkivonások lesznek - hangoztatja a nhan dan. kina minduntalan a kambodzsával kapcsolatos ENSZ-határozatokra utal. ez értelmetlen, mivel ismeretesen az eddig hozott, kambodzsára vonatkozó ENSZ-határozatokat - minthogy azok részrehajlóak - elutasítottuk. peking továbbá esküszik rá, hogy tiszteletben tartja a kambodzsai nép önrendelkezési jogát. ez képmutatás, a polpotistáknak adott segítség szalonképessé maszkírozása. kina szándékosan nem vesz tudomást róla: a kambodzsai nép azzal élt önrendelkezési jogával, hogy elkergette a polpotistákat - írja a lap.

a vietnami-kínai viszonyt illetően a pekingi dokumentum azt állítja, hogy kina a kapcsolatok javítását akarja. ezt gyakorlati tettekkel kellene alátámasztania, mert a tények nem ezt tanúsítják. egyébként is, a kétoldalú kapcsolatok javításának ügye csak vietnamra és kínára tartozik. harmadik országokat ebbe /a kambodzsából való vietnami kivonulást követelve/ bevonni értelmetlen, alaptalan. ehhez való ragaszkodásukkal a pekingi vezetők ismét bebizonyítják, hogy a vietnami-kínai viszony

Fi
1125

megromlásának az oka kina vietnam-ellenes nagyhatalmi politikája, a kambodzsai belügyekbe való beavatkozása, s hogy továbbra sem hajlandók feladni a vietnammal való szembenállást - írja befejezésül a kínai külügyminisztériumi nyilatkozatot kommentálva a hanoi lap.

dp/so ha
10.46 030383 1674

-.-

sk0023 4 230 mtik1026

jksz kb-határozat

belgrád, 1983. március 3. /mti/ - a jugoszláv kommunisták szövetségének és minden szervezett szocialista erőnek fokozott ideológiai és politikai tevékenységet kell kifejtteni, hogy határozottan visszaverjék mindazokat az irányzatokat, amelyek a forradalom alapvető vívmányainak, értékeinek aláásására irányulnak - hangzik a jksz kb határozata, amelyet a csütörtöki lapok közölnek. mint ismeretes, a központi bizottság hétfőn tartott ülésén az időszerű eszmei-politikai kérdéseket vitatták meg.

a határozat kiemeli, hogy a nacionalizmusban nyilvánulnak meg legfőképp a szocialistaellenes és öngazgatásellenes tendenciák, a nacionalizmus körül tömörülnek az ellenséges, bürokratikus és ellenforradalmi erők. a kommunistáknak fel kell ismerniük ezeket a jelenségeket, azonosítaniuk kell a nacionalizmus hordozóit és el kell szigetelni azokat a tömegektől.

a határozat hozzáteszi, hogy a nacionalizmus ellen elsősorban abban a környezetben kell felvenni a harcot, ahol jelentkeznek, de ehhez a harchoz támogatást kell nyújtania az egész jugoszláv társadalomnak és a kommunisták szövetségének is. a dokumentum megalkuvás nélküli, konkrét fellépést sürget továbbá az anarcho - liberalizmus, a bürokratikus-dogmatikus erők, az álbaldaliság és más reakciós erők ellen.

kd/so ha
10.54 030383 1321

fi

-.-

1125

sk0024 4 230 mtik1027

samora machel

berlin, 1983. március 3. /mti/ - csütörtökön délelőtt baráti munkalátogatásra a német demokratikus köztársaságba érkezett samora machel, a frelimo párt elnöke, a mozambiki népi köztársaság államfője. a mozambiki politikus - aki korábban moszkvában járt - erich honecker, az nszcp kb főtitkára, az államtanács elnöke meghívásának tesz eleget.

samora machelt a repülőtéren erich honecker üdvözölte.

bj/so ha
10.54 030383 0447

-.-

sk0025 4 230 mtik1028

berlinguer - olasz sajtó /1.rész/

milano, 1983. március 3. /mti/ - az olasz sajtó csütörtökön részletesen ismerteti enrico berlinguernek az okp xvi. kongresszusán elhangzott beszédét. a kommentárok kiemelik, hogy négy témában előzte meg különösen nagy várakozás a főtitkár beszámolóját: a demokratikus alternatíva, a szocialista párttal való együttműködés, a párt belső életét érintő javaslatok, valamint a szocialista országokkal való kapcsolat kérdésében.

a polgári corriere della sera vezércikkében megállapítja, hogy a beszámoló olyan párt képét tükrözte, amely aggódik az olasz társadalom bajai miatt, amely gondolkodik a gazdasági problémák és ezek megoldásának lehetőségén, a más pártokkal való együttműködés kérdésén, valamint a saját szerepén. berlinguer világosan megmondta, hogy az alternatíváért a kommunisták a szocialistákkal és azokkal a katolikus tömegekkel kívánnak együtt dolgozni, akik nem a kereszténydemokrata párthoz igazodnak.

az avanti!, az olasz szocialista párt lapja az oszp címére szóló polémikus kijelentéseket propagandafogásnak minősítette. /folyt/

kir/ve ha
11.04 030383 1118

fi

-.-

1125

sk0026 4 230 mtik1029

berlinguer - olasz sajtó /2.rész/

a kereszténydemokrata párt véleményét megfogalmazó il popolo szerint a berlinguer által javasolt demokratikus alternatíva „hosszu, szinte meghatározatlan időre szóló perspektíva”, a beszámoló „igen súlyos szavakat használt”, a kereszténydemokrata párttal szemben „mindazonáltal a kommunista főtitkár nem zárta be teljesen az ajtót, nem zárta ki a meghatározott célokért való együttműködést a kereszténydemokrata párttal,, - mutat rá az il popolo.

a jobboldali il giornale szerint csalódtak azok, akik „a szakítást,, a szovjetunióval való kapcsolatok lazítását várták a beszámólótól.

kir/ve ha

11.05 030383 0663

--

sk0027 4 230 mtik1030

okp-kongresszus - üzenetek

milano, 1983. március 3. /mti/ - az olasz kommunista párt vezetőinek korábbi döntése szerint a külföldi vendégek nem szólhatnak fel a pártkongresszuson, hanem üdvözléseiket a l,unitá folyamatosan közli.

a párt lapja a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága üzenetével nyitotta meg a sort. a l,unitá csütörtöki számában a francia kommunista párt köszöntő soraival együtt közölte az mszp központi bizottsága üzenetét is. a francia kommunista párt annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az olasz helyzet nagy erővel bizonyítja: a kommunistáknak az ország vezetésében való részvétele nélkül nincs jövője a demokratikus változásnak.

közreadta a l, unitá a kínai kommunista párt üdvözlését is, amely az okp „független és önálló,, szerepét emeli ki.

kir/ve ha

11.24 030383 0827

fi

--

1210

sk0028 4 230 mtik1031

el nem kötelezettek - 2.

uj-delhi, 1983. március 3. /taszsz-afp/reuter/ - csütörtökön uj-delhiben megnyílt az el nem kötelezett országokk külügyminisztereinek értekezlete, amely a mozgalom állam- és kormányfőinek hétfőn megkezdődő csucskonferenciáját hivatott előkészíteni. a vendéglátó india nevében naraszimha rao külügyminiszter üdvözölte az egybegyülteket.

isidoro malmierca peoli kubai külügyminiszter, az el nem kötelezettek külügyminiszteri értekezletének soros elnöke tisztségét átadta az indiai diplomácia vezetőjének. ez a funkció, hasonlóan az el nem kötelezett országok soros elnöki tisztségéhez, mindig a mozgalom csucskonferenciájának helyet adó ország külügyminiszterét illeti meg a következő csucsertekezletig.

naraszimha rao beszédében a hangsúlyt a mozgalom egységének megóvására, sorainak megszilárdítására tette. az indiai diplomácia vezetője kiállt a nemzetközi gazdasági kapcsolatok új, igazságosabb alapokon történő átalakítása mellett. „soha nem volt még olyan sürgető a feladat, mint ma, hogy megakadályozzuk egy esetleges nukleáris háború kitörését, megszilárdítsuk a nemzetközi biztonságot és megvédelmezzük a békét az egész világon,, - mondotta rao.

ezután faruk kaddumi, a palesztinai felszabadítási szervezet politikai osztályának vezetője emelkedett szólásra. beszédében arra hívta fel az el nem kötelezett országokat, hogy részesítsék fokozottabb támogatásban a felszabadító mozgalmakat.

a külügyminiszteri értekezlet most megválasztott alelnökei között van a mozgalomhoz tartozó két felszabadítási szervezet, a pfsz és a swapo küldötte is.

sl hf mj

12.36 030383 1626

Nun
1510

--

sk0029 4 230 mtik1032

francia választási kampány /1. rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. március 3. /mti/ - a francia községtanácsi választási kampány utolsó napjaiban valamennyi párt nagy erőfeszítéseket tesz választói mozgósítására. a jobboldal vezetői azt hangoztatják, hogy a franciáknak e helyi választásokon kell kifejezni elégedetlenségüket a kormány eddigi politikája miatt.

a jobboldal elsősorban a gazdasági helyzetet állítja kampánya középpontjába és arra hívja fel a figyelmet, hogy az ország külföldi adósságai veszélyesen megnövekedtek. emiatt a frank helyzete ismét megrendült, elkerülhetetlen lesz a frank újabb leértékelése, új gazdasági szigorító intézkedések meghozatala. ezt azonban a kormány a választások előtt akarja titkolni, és a közvélemény számára tulságosan rózsaszínű képet fest a valódi helyzetről. a kampány utolsó napjaiban a jobboldal malmára hajtotta a vizet az is, hogy a le canard enchaîne című hetilap legutóbbi számában közölte a gazdasági minisztérium egyik bizalmas okmányát, amely a gazdasági prognózisokkal foglalkozó osztály készítette. ez az előrejelzés sötét képet fest a gazdasági helyzetről, s rámutat, hogy a súlyos külkereskedelmi deficit olyan mérvű eladósodáshoz vezetett, ami szükségessé teszi majd a belső fogyasztás erőteljes csökkentését és a frank újabb leértékelését is.

jacques delors gazdasági és pénzügyminiszter csütörtökön kijelentette: a minisztériumban számos különböző prognózist készítenek, ez az okmány egyik a sok közül. a helyzet alakulását még sok más tényező is befolyásolhatja, így az olajár csökkenése, amit ez a prognózis még nem vett figyelembe. mindazonáltal a miniszter sem titkolta, hogy a gazdasági egyensúly helyreállításához újabb erőfeszítésekre lesz szükség. /folyt./

ds/so mj

13.12 030383 1803

Nur

15.10

--

sk0030 4 230 mtik1033

francia választási kampány /2. rész/

georges marchais, az fkp főtitkára a L, humanité csütörtöki vezércikkében arra szólítja fel a baloldal választóit, hogy ne tartózkodjanak a szavazástól, mert minden tartózkodás a jobboldal számára leadott szavazatot jelentene. a franciáknak tisztában kell lenniük azzal - hangsúlyozza marchais -, hogy súlyos tét forog kockán. a jobboldal tudja, hogy választási sikere esetén sem buktathatja meg a kormányt, hiszen csak helyi választásokról van szó, de a meghódítani remélt városi tanácsokat erős bástyákká akarja kiépíteni a baloldal ellen, s választási sikere esetén nyomást akar gyakorolni a kormányra a társadalmi haladást szolgáló eddigi politika megváltoztatására, hogy a válság terheit ismét a dolgozókná hárítsák. giscard d'estaing volt köztársasági elnök nyíltan megmondta, hogy a jobboldal a politikai vonal megváltoztatását fogja követelni, olyan változást akar kiereszokolni, ami maga után vonná a kommunistáknak a kormányból való távozását, - a jobboldal terve tehát világos, de azt meg lehet és meg kell húsítani - hangsúlyozza marchais. - ehhez arra van szükség, hogy a választók a baloldal közös listáira szavazva állítsanak torlaszt a jobboldal revans tervei útjába.

ds/so mj

13.14 030383 1256

--

sk0031 4 230 mtik1034

afgán törvényesség

kabul, 1983. március 3. /taszsz/ - az afgán demokratikus köztársaság törvényei fontos szerepet játszanak az ország életében és az új társadalom építése feladatainak teljesítésében, - jelentette ki szultán ali kistmand, az afganisztáni népi demokratikus párt kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök.

a politikus egy értekezleten beszélt, amelyen a demokratikus törvényesség megvédésének kérdéseit vitatják meg az afgán jogászok.

kistmand hangsúlyozta, hogy az ország valamennyi állampolgára egyenlő a törvény előtt, és ezt az elvet minden bírósági tárgyaláson lelkiismeretesen be kell tartani. az ellenforradalmárok ügyében ítélkező különleges bíróságoknak is tartaniuk kell magukat a demokratikus törvényességhez.

Nur 15.10

a kabul times című napilap csütörtöki vezércikkében hangoztatja, hogy az afgán állam igyekszik megszilárdítani a törvényességet, a társadalmi igazságosságot és a demokratizmust. az áprilisi forradalom következtében végbement változások szükségessé teszik a régi törvényeknek az új helyzethez igazodó törvényekkel való felváltását. az afgán legfelsőbb bíróság létrehozásának célja pedig az - hangoztatja a lap -, hogy független jogi szervként őrködjék a törvényesség betartása felett.

hg fm mj

13.29 030383 1277

--

sk0032 4 230 mtik1035

rövid hírek

földrengés

dusanbe, 1983. március 3. /taszsz/ - közepes erősségű földrengést jelentettek csütörtökön szovjet közép-ázsiaiból. a tadzsik, üzbég és kirgiz szszk területén észlelt földmozgás központja iszfara várostól 40 kilométerre volt. halálos áldozatok nincsenek, az anyagi kár sem jelentős.

indiai hajó

abu dabi, 1983. március 3. /afp/ - valószínűleg elsüllyedt egy indiai teherhajó a perzsa-öbölben - jelezték csütörtökön a bahreini hatóságok. a „marjan”, február 22-én indult el bahreimből indiába, fedélzetén 31 főnyi legénységgel. eddig a legénység 9 tagjának holttestét találták meg, s a szakértők arra következtetnek, hogy a hajó már napokkal ezelőtt elsüllyedt. a szerencsétlenség oka ismeretlen; a legénység többi tagja után tovább kutatnak.

ss-fegyverkereskedő

mexikóváros, 1983. március 3. /taszsz/ - újabb, latin-amerikában tevékenykedő fasiszta háborús bűnösre hívja fel a figyelmet a mexikói excélsior című lap. gerhard mertens, az ss volt tagja az egyesült államokban él, ott folytat üzleti tevékenységet: fegyverkereskedelemmel foglalkozik. fő piaca latin-amerika, ahová géppisztolyokat, kézigránátokat, páncélelhárító fegyvereket, sőt repülőket és napalmot is szállít a „kommunistaellenes harc céljaira”, - ahogy ő maga kijelentette. az „excélsior”, felszólította a kormányt, hogy vessen véget mertens mexikói

Nm
15/10

tevékenységének. a volt ss-nek 1979 óta ebben az országban, durango államban is van „lerakata”,.

dániai rablás

koppenhága, 1983. március 3. /taszsz/ - két fegyveres koppenhágában fényes nappal kirabolt egy pénzszállító autót, amelyben nyolc bank egész napi bevétele volt. a támadók magukkal vitték a gépkocsit és elrejtőztek. zsákmányuk 8,3 millió korona. ez volt eddig a legnagyobb rablás dániában.

ta fm mj

13.37 030383 1819

--

sk0033 4 230 mtik1036 /panoráma/

újabb puccskísérlet „kakaóországban”, /1. r./ /háttér/

budapest, 1983. március 3. /mti-panoráma/ - a vasárnap leleplezett ghanaai államcsínykísérlet nem az első, amióta jerry john rawlings 1979 júniusában átvette a hatalmat. az accrából érkező hírek azt jelzik, hogy rawlings rendszerének a gazdasági gondok mellett a puccsveszély állandósulásával is szembe kell néznie.

nem egészen fél év alatt szerdán immár harmadszor jelentették be, hogy a hatalom erőszakos megszerzésére és az ország vezetőinek meggyilkolására szervezett összeesküvést lepleztek le. a tavaly októberi, majd novemberi akcióhoz hasonlóan a mostani összeesküvést is megghiusították.

jerry john rawlings repülőszázados három kudarcral végződött kísérlet után 1979 júniusában vezette sikerre a katonák hatalomátvételét, majd szeptemberben az ország irányítását polgári kormánzatnak adta át. 1981. december 31-én azonban a hadsereg rawlings repülőszázados vezetésével „visszavette”, a hatalmat a polgári kormánytól, és elsöpörte a gazdaság mindinkább elmélyülő válságával szemben tehetetlen limann-kormányzatot. a rawlingsék által „erkölcsi forradalomnak”, nevezett hatalomátvétel után azonnal megindult a törzsi ellentétekkel átszótt és külföldről is ösztönzött szervezkedés az új ghanaai vezetés ellen. a ghanaai lapok már 1982 januárjában arra figyelmeztettek, hogy az egyesült államok és anglia néhány afrikai állammal együtt zsoldostámadást készít elő ghana ellen. a news of the world című brit hetilap tavaly tavasszal hírt adott arról, hogy a cia tervet dolgozott ki egy ghana elleni fegyveres támadásra, rawlings meggyilkolására és polgárháboru

Nm
05/10

kirobbantására, a vasárnap leleplezett összeesküvők - közöttük a hadsereg magasabb rangú tisztjei - az accrai rádió jelentése szerint nyugati titkosszolgálatok ügynökeivel álltak kapcsolatban.

rawlings és a ghanai vezetés minden eddigi összeesküvéssel szemben meg tudta védeni hatalmát, ugyanakkor nem sikerült megoldania az előző kormányzatoktól örökölt gazdasági problémákat. az 50-es évek közepén - nigéria és dél-afrika után - afrika harmadik leggazdagabb országaként emlegették ghanát, amely akkor még a világ első számú kakaóbab-termelőjeként a világtermelés több mint harmadát adta. a jelenlegi súlyos gazdasági gondok okai között említik, hogy a kakaóbab-termelés jelentősen visszaesett /az előrejelzések gyenge termést jósolnak erre az évre is/; az olajimport az exportbevételek több mint 40 százalékát emésztí fel, a gyárak és üzemek nyersanyag- és szakember-hiány miatt átlagosan csak 20 százalékos kapacitással működnek./folyt./

ti sj pan

13.46 030383 2608

-.-

sk0034 4 230 mtik1037 /panoráma/

ujabb puccskísérlet ,,kakaóországban,, /2. rész/ /háttér/

az infláció feltartóztathatatlanak tűnt, virágzott a feketepiac, külföldön nem fogadták el a sorozatos pénzkibocsátások következtében elértéktelenedett ghanai cedit. kettős pénzrendszer alakult ki: a külföldi fizetőkészletek a hivatalos árfolyam 10-12-szereséért cseréltek gazdát, az élelmiszerek és az alapvető közszükségleti cikkek árai a bérből és fizetésből élők számára mind nagyobb teherterét jelentettek.

a kormány 1982-t a mezőgazdaság évének nyilvánította, s intézkedéseket hozott a termelés fellendítésére. a gazdaság azonban szakértők szerint még nem képes arra, hogy külső segítség nélkül olyan mértékben növelje az élelmiszer-termelést, mint amilyen ütemben a lakosság lélekszáma gyarapodik. katasztrofális teherterét jelent a több mint 12 millió lakosú országnak az a csaknem 1 millió honfitársuk, akiket februárban nigériából kiutasítottak. csaknem bizonyosra vehető, hogy az élelmiszer-import 50 százalékos csökkentését célzó ideai terveket így nem tudják valóra váltani.

a kormány tavaly szeptemberben lezárta az ország határait, hogy gátat vessen a csempészesnek, és megakadályozza, hogy a magasabb felvásárlási árak miatt továbbra is illegálisan elefántcsontpartra

Nm
15.10

és togoiba juttassák a kakaóbab-termés jelentős részét. indokolta ezt az intézkedést az is, hogy tavaly kiujultak az ország két nagy törzse, az eve /rawlings ebből a törzsből származik/ és az asanti közötti ellentétek, s célszerűnek látszott megakadályozni, hogy külföldről fegyvereket csempésszenek az ország asantik lakta vidékeire.

a megoldatlan gazdasági problémák között mind nagyobb teherterét jelentenek az ország külföldi adósságai. az eladósodás mértékére jellemző, hogy az 1981-es szilveszteri hatalomátvételt megelőző két évben a kormány minden 8 dollárnyi kiadásból 4,7 dollárt külföldi kölcsönökből teremtett elő. az adósságok átütettségéről - egyes források szerint csaknem 7 milliárd dollárról van szó - a nemzetközi valutaalappal folytatott tárgyalások 1982 végén megszakadtak. a kormányzat szigorú import-engedélyezési rendszert vezetett be, maximálta a bankszámlákról felvehető pénz mennyiségét, korlátozta a külföldiek gazdasági tevékenységét, elindította a multinacionális vállalatokkal kötött szerződések felülvizsgálatát, csökkentette bizonyos árucikkek árát, intézkedéseket hozott a munkanélküliség enyhítésére, átdolgozta az ország költségvetését. mindezek azonban nem hozták átütő gazdasági eredményeket, s a puccsveszély állandósulása is ujjabbakkal tetézi a ghanai vezetés gondjait.

keller tivadar, mti panoráma

ti sj pan

13.50 030383 2619

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

olszowski moszkvában

moszkva, 1983. március 3. /mti/ - stefan olszowski, a lemp kb pb tagja, a lengyel népköztársaság külügyminisztere csütörtökön látogatásra moszkvába érkezett.

a lengyel vendéget a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió külügyminisztere és más hivatalos személyiségek fogadták.

hj/dj mj

14.17 030383 0355

Nm

15.10

-.-

sk0036 4 300 mtik1039

nszk - választási összefoglaló /1.rész/

follinus könyves jános, az mti tdősítőja jelenti:

bonn, 1983. március 3. /mti/ - a rakétakérdés és a továbbra is emelkedő munkanélküliség határozza meg az nszk-ban a pártok változatlanul hevesen folyó vitáját három nappal a március 6-i, vasárnapi országos választás előtt.

egon bahr, a szociáldemokrata párt elnökségének tagja, a vorwa:rts csütörtökön megjelent számában arra szólította fel a választókat, hogy az spd-re szavazzanak, mert csakis hans-jochen vogel kancellárságával lehet képviselni a nemzeti érdekeket a közép-hatótávolságu fegyverek ügyében.

manfred wörner kereszténydemokrata hadügyminiszter ugyanakkor az egyesült államok és az nszk viszonyának erősítéséért szállt sikra az esslinger zeitung csütörtöki számában. wörner szerint a szovjetunió politikájának célja, hogy „kiszorítsa az egyesült államokat Európából, és nyugat-Európát leválassa az egyesült államokról,„. wörner azzal vádolta az spd-t, hogy fokozatosan balra tolódik és „hátat fordít,„ a nato 1979-es kettős határozatának.

a szabaddemokrata párt nevében irmgard adam-schwaetzer főtitkár - az eddigi nyugatnémet külpolitika folytatásának ígéretével - megerősítette az fdp-nek a külügyminisztériumra vonatkozó igényét. adam-schwaetzer elítélte a csu vezetőinek külpolitikai állásfoglalásait. bírálta friedrich zimmermann belügyminisztert, aki kétségbe vonja a szocialista országokkal megkötött szerződéseket, és franz josef strausst, aki az „egész enyhülési politikát megkérdőjelezi,„ az fdp vezetése nem titkolja azt a reményét, hogy a csu bírálata is elősegítheti a szabaddemokraták céljának elérését, a bundestagba való bejutáshoz szükséges ötszázalékos „küszöb,„ átlépését. /folyt./

fkj/dj fm mj

14.30 030383 1766

Mur
1639 *Jed*

--

sk0037 4 300 mtik1040

nszk - választási összefoglaló /2.rész/

willy brandt, az spd elnöke figyelmeztette a választókat: ne adjanak hitelt a gyakran manipulált közvéleménykutatási előrejelzéseknek. a cdu-csu-hoz közeli álló allensbach-i kutatóintézet, amely szándékosan csak 35-36 százalékot jósol a szociáldemokratáknak, a szeptemberi hesseni tartományi választás előtt 9,5 százalékkal, a decemberi hamburgi tartományi választás előtt 8,6 százalékkal jelzett alacsonyabb eredményt annál, amit az spd végül is elért - állapította meg brandt. az spd elnöke felszólította a választókat, hogy minél tömegesebben járuljanak az urnákhoz, mert így az fdp-nek is nehezebb lesz elérnie az öt százalékot.

herbert wehner, az spd parlamenti frakciójának elnöke annak a véleményének adott hangot, hogy a keresztényliberális koalíció fennmaradása mind a bel-, mind a külpolitikában „visszalépést,„ „más állam kialakulását,„ vonná maga után. wehner közölte: azért javasolta az ndk-állampolgárság elismerését, hogy a két német állam között - nyilatkozatok helyett - ismét meginduljon a párbeszéd.

alfred dregger, a cdu-csu parlamenti frakciójának elnöke viszont a gazdasági élet javuló jelenségeire /a csökkenő kamatokra, csökkenő inflációra stb./ hívta fel a figyelmet. a munkanélküliségnek a kohle-kormány alatt történt további 700 ezres növekedését dregger „idényjellegű,„ jelenségnek minősítette.

a szövetségi munkaügyi hivatal csütörtökön nyilvánosságra hozott jelentése szerint februárban további mintegy 50 ezer dolgozó veszítette el állását. ezzel a munkanélküliek száma 2,535.000-re emelkedett, először lépve át az nszk történetében a két és fél milliót. a munkanélkülieknek a munkaképes lakossághoz viszonyított aránya 10,4 százalék - az egyik legmagasabb arány a vezető tőkés-országok között.

fkj/dj fm mj

14.40 030383 1823

Mur
1639

--

sk0039 1 230 mtik1045

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai sk0035, mtik1038 sz. hírünk - olszowski moszkvában - 2. bek.
1. sorában a szöveg helyesen:

a lengyel vendéget a pályaudvaron andrej gromiko, ...

mj

16.31 030383 0288

--

sk0040 4 300 mtik1041

izrael-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 3. /mti/ - az amerikai részvétellel folytatott izraeli-libanoni tárgyalások 20. fordulójára önmagában is arról tanuskodott, hogy a szemben álló felekben megvan a készség a kiélezett nézeteltérések áthidalására. az izraeli netánjában megtartott csütörtöki találkozó résztvevői rövid ülés után albizottságokban tanácskoztak a hadiállapot megszüntetéséről, az izraeli csapatkivonás, a dél-libanoni biztonsági intézkedések és a kétoldali kapcsolatok kérdéseiről. az izraeli küldöttség szorgalmazta, hogy foglalják irásba azokat a tárgyalási pontokat, amelyekben egyetértésre jutottak.

a david kimche küldöttségvezető által kifejtett, bejrutban hajthatatlannak minősített izraeli álláspont lényege az, hogy a begin-kormány nem hajlandó lemondani sem az izraeli kezelésben lévő dél-libanoni ellenőrző állomásokról, sem a közös határ megnyitásáról, a személyek és áruk szabad forgalmáról. a libanon szuverenitását sértő követeléseket izrael azzal toldotta meg, hogy kategorikusan ellenzi az ensz-csapatok vagy a többnemzetiségű haderő alkalmazását a dél-libanoni biztonsági övezetben.

bejruti vélemények szerint izrael főként gazdasági megfontolásból ragaszkodik a libanoni határ nyitvatartásához, a libanoni érdekeket veszélyeztető gazdasági behatolás

1650 Mel

legalizálásához. a libanoni kormányzat azért tiltotta meg az illegális áruimportot és az illegális kikötők használatát, hogy véget vessen az izraeli árudömpingnek, amely szerdán drámai tüntetésre készítette a versenyképtelen dél-libanoni gyümölcstermelőket. az izraeli küldöttség csütörtökön magyarázatot kért a libanoni intézkedésekre, de azt a választ kapta, hogy kizárólag libanoni belügyről van szó.

bz/dj mj

16.31 030383 1776

--

sk0041 4 300 mtik1042

samora machel - 2.

berlin, 1983. március 3. /mti/ - csütörtökön délben erich honecker megbeszélésen fogadta mozambiki vendégét, samora machelt. a két államférfi találkozásán áttekintették az ndk és mozambik, illetve a két párt együttműködésének eddigi alakulását és a kapcsolatok fejlesztésének távlatait, és megvitatták a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit. különös figyelmet szenteltek a világbéke megőrzésére irányuló erőfeszítéseknek, a szocialista országok békekezdeményezéseinek.

bj/dj mj

16.32 030383 0519

W *1650 Mel*

--

sk0042 4 230 mtik1043

rövid hírek

kodály-év - belgium

brüsszel, 1983. március 3. /mti/ - számos sikeres rendezvényt és kezdeményezéssel ünnepli a nemzetközi kodály-évet a belgiumi kodály-társaság. a belga rádió segítségével kórusmű-pályázatot és kórusversenyt rendezett, s mint már évek óta rendszeresen, magyar zenetanárok közreműködésével az idén is számos továbbképző tanfolyamot szervezett. a társaság, amely kiemelkedő szerepet tölt be abban, hogy belgiumban elterjedt a kodály-módszer és fellendült a népzene-kutatás, csütörtökön értékes könyv-, dokumentáció- és hanglemez-adományt vehetett át a magyar kormányzati ajándékként a brüsszeli magyar nagykövetségen. a kodály-émlékbizottság ezen kívül munkásságuk elismeréseként emlékermet adományozott a társaság néhány vezetőjének és tagjának.

guatemala - kivégzés

guatemalaváros, 1983. március 3. /afp/ - hat guatemalai fiatalemberen, akiket „felforgató tevékenység”, ürügyén ítélték halálra, csütörtökön végrehajtották a halálos ítéletet. guatemala fővárosának központi temetőjében felfüggesztették őket. kivégzésüket hivatalosan nem közölték, s a sajtó képviselői sem lehettek jelen az ítéletvégrehajtásnál.

sziámi ikrek

sanghaj, 1983. március 3. /uj kina/ - a születésük után műtéttel szétválasztott kínai sziámi ikreknek kedden volt az egyéves születésnapjuk. a mellükön és hasukon összenőtt ikreket tavaly egy sanghaji kórházban műtéti úton választották el egymástól. a sanghaj környéki parasztcsaládból származó két kislány jó egészségnek örvend, megfelelően gyarapodtak; súlyuk nyolc, illetve 9 és fél kilogramm.

mp hg ág fm mj

16.33 030383 1619

Nuu 1650 N.6

--

sk0043 4 230 mtik1044

időjárás

sydney, adelaide, 1983. március 3. /ap/reuter/ - hat hónapig aszály volt ausztráliában, majd bozóttüzek perzseltek fel a földet. most újabb természeti katasztrófa sújtja az országot. több körzetben pusztít árvíz, az ország keleti partvidékéhez pedig az „elinor”, ciklon közeledik.

csütörtöki jelentések szerint az adelaide-től északra fekvő területeken a felhőszakadás katasztrófális körülményeket teremtett. a közutak és vasutvonalak járhatatlanok, helyenként egy méteres víz borítja őket, s egyes körzetekkel megszakadt a telefonösszeköttetés is. a barossa-völgyben, ausztrália fő bortelemelő vidékén néhol hat méter mély árhullám vonul le. az elárasztott partmenti lapályokon a víz betört több város utcáira is. halálos áldozatokról nincs hír, mindössze egy személy tűnt el. a károk felmérését még korainak tartják.

a helyi farmerek szerint a rövid idő alatt lehullott nagy mennyiségű csapadék nem pótolja a fél-éves aszály által kiszáritott földek nedvességtartalmát, inkább azzal fenyeget, hogy sokhelyütt elsodorja a termőréteget.

queenslandet, a földrész keleti partvidékét trópusi ciklon fenyegeti. a hatóságok elrendelték a védművek megerősítését, mivel az óránként 200 kilométeres erősségű szélvihar már megközelítette a partokat. egy másik ciklon, a „ken”, viszont már elhagyta ausztrália területét: áthaladt a gyéren lakott északnyugati ország rész fölött anélkül, hogy nagy károkat okozott volna.

nem voltak ilyen szerencsések a fidzsi-szigetek lakói: ott a szélvihar pusztítása nyomán a napokban hét ember meghalt, és jelentős kár keletkezett.

new york, 1983. március 3. /dpa/ - a múlt hét vége óta tartó viharos időjárásnak kaliforniában 15 halálos áldozat van, sokan eltűntek, s ezrek váltak hajléktalanná. a kárt több millió dollárra becsülik. los angeles környékén a szél több ház tetejét sodorta le, köztük billie jean king teniszcsillag villájáét is.

ta fm mj

16.33 030383 1938

Nuu

1705 N.6

--

sk0044 4 300 mtik1047

kkp
sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. március 3. /mti/ - egy, a kkp-n belül köröztetett jelentés a közelmúltban beismerte, hogy még mindig nem sikerült alapvető fordulatot elérni a „pártstílus megjavításában”, s e feladat megoldására az elkövetkezendő három évet tűzik ki, jelentette csütörtökön a china daily, kina angol nyelvű napilapja.

a dokumentum megállapította, hogy az utóbbi időben a figyelmet kinában az ismétlődő „osztályharcos politikai kampányok”, helyett a modernizálásra, ezen belül is a gazdasági építésre irányították, ami elsősorban a nagyszámu parasztság körében figyelemreméltó életszínvonal-javulással is járt. a „kulturális forradalom”, - továbbá az azt is megelőző kampányok - áldozatainak rehabilitálása kedvező visszhangra talált a kínai közvéleményben.

ugyanakkor, mutatott rá a pártjelentés, még mindig nem kevés az egészségtelen tendencia, a pártfegyelem és az állami törvények megszegése a párttagok körében. ez, írta a jelentés, egyrészt a „kulturális forradalom”, hagyatéka, másrészt a kapitalista eszmék hatása. az alapvető azonban az, hogy „egyes pártkáderek nem voltak képesek lépést tartani a változó körülményekkel”, „egyes helyeken vonakodás, sőt ellenállás tapasztalható fontos politikai döntések, például az értelmiség politikai végrehajtásában, vagy abban, hogy a termelési és a kereskedelmi szférában anyagi ösztönzőkkel és rugalmassággal éljenek. egyes vezetők visszaélnék hivatalukkal, abszolutista eszközökkel irányítanak „birtokukon”, „hivatalukat sokan személyes előnyök szerzésére használják ki.

a kkp központi vezetése mindennek véget kíván vetni, mutatott rá a jelentés, s ismét felhívta a figyelmet arra, hogy az idei év második felében hároméves „átfogó pártstílusjavítási és pártkonszolidálási”, szakasz kezdődik, amelyet tagkönyv-revizio zár le.

ez azt jelenti, mutatnak rá a megfigyelők, hogy a három év során a kkp közel 40 milliós tagságának, köztük huszmillió, a „kulturális forradalom”, idején csatlakozott párttagnak, szint kell vallania, hogy milyen mértékben azonosul az 1978-as decemberi kb-plénum irányvonalával, amelyet teng hsziào-ping ösztönzésére dolgoztak ki.

nc/dj bd
16.38 030383 2222

1705 Jel

--

sk0045 4 230 mtik1048

hadgyakorlatok

japán-amerikai

tokió, 1983. március 3. /taszsz/ - a 7. amerikai flotta zászlóshajója csütörtökön befutott az okinawai amerikai haditengerészeti támaszpontra. a kyodo japán hírügynökség jelentése szerint hamarosan megérkezik ide az egyesült államok haditengerészetének szállító és deszant-hajókból álló egysége. március közepén ez a hajóraj harckocsikat, haditechnikát, löszert és mintegy 9 ezer amerikai katonát fog a dél-koreai kikötőkbe szállítani a team spirit ,83 hadgyakorlathoz.

amerikai-angol-francia

nyugat-berlin, 1983. március 3. /taszsz/ - amerikai, francia és angol csapategységek hadgyakorlatata kezdődött csütörtökön nyugat-berlin több kerületében, több száz katona és tiszt részvételével, harckocsik és páncélozott szállító járművek bevetésével folyó gyakorlat aggodalmat vált ki a demokratikus közvéleményből, mert attól tartanak, hogy gyakorlótérre válnak a nyugat-berliniek kedvelt, hagyományos pihenőhelyei és a város utcái is.

spanyol-amerikai-francia-olasz-portugál

madrid, 1983. március 3. /ips/ - gibraltár térségében a spanyol haditengerészet amerikai, francia, portugál és olasz egységek bevonásával hadgyakorlatot kezdett. a tapon ,83 hadgyakorlat célja tengeralattjárók felderítésének begyakorlása. spanyol sajtóforrások a március 13-ig tartó gyakorlatot összefüggésbe hozzák a kiéleződött spanyol-marokkói viszonytal. a hadgyakorlatban spanyol részről tengeralattjárók, rombolók, helikopterek és repülőgépek, amerikai és olasz részről felderítő repülőgépek, portugál és francia részről pedig tengeralattjárók vesznek részt.

ts

16.42 030383 1621

Nuv 1705 Jel

--

1983.03.03.

sk0046 4 230 mtik1049

spanyol ország - közép-amerika

madrid, 1983.március 3./mti/ - a spanyol kormány kész aktív szerepet vállalni a közép-amerikai konfliktus békés rendezésében. ezt a kabinet szóvivője jelentette be csütörtökön délután azt követően, hogy nyilvánosságra hozták néhány latin-amerikai ország külügyminiszterének felipe gonzález spanyol kormányfőhöz küldött üzenetét.

mexikó, panama, kolumbia és venezuela diplomáciájának vezetője arra kérte fel felipe gonzálezt, hogy vállaljon közvetítő szerepet az egyesült államok, valamint a közép-amerikai államok kormányai között egy leszerelési és békekonferencia összehívása érdekében.

a négy ország kormányának béketervével egyetértett a szocialista internacionalé latin-amerikai és karibi bizottsága is. ezért is szántak szerepet felipe gonzáleznek, aki a szocialista internacionalé alelnöke is.

gonzález juniusi washingtoni látogatásakor vetheti fel a kérdést.

ky/hi bd

17.09 030383 0945

--

sk0047 4 270 mtik1050

szta közgyűlés

moszkva, 1983.március 3./mti/ - moszkvában csütörtökön véget ért a szovjet tudományos akadémia idei közgyűlése.

az elmúlt év tudományos munkájának eredményeit összegző, s 1983 legfőbb kutatási feladatait megszabó tanácskozáson elmondott beszédében alekszandrov akadémikus, az szta elnöke hangsúlyozta, hogy a szovjet tudósok előtt álló egyik legfontosabb feladat a szovjet népgazdaság tudományos-műszaki fejlődésének meggyorsítása. az akadémiai intézeteknek mindent meg kell tenniük azért, hogy a kutatási eredmények alkalmazására a lehető legrövidebb időn belül sor kerüljön a népgazdaság különböző ágaiban.

de 18¹⁵ Me

1983.03.03.

e kérdésről szolt beszámolójában szkrjabin akadémikus, az szta tudományos főtitkára is, rámutatva, hogy a szovjetuniót ma még jelentős anyagi veszteségek érik azért, mert a kutatóintézetekben született tudományos eredmények gyakorlati alkalmazása csak vontatottan, sokszor igen nagy késéssel kezdődik meg.

a közgyűlés zárónapján, csütörtökön nyújtották át a szovjet tudományos akadémia múlt évben odaitélt díjait és kitüntetéseit több kiemelkedő tudósnak. a kitüntetettek között volt dorothy hodgkin angol biokémikus is, a londoni királyi társaság tagja, akinek az szta lomonoszovról elnevezett aranyérmét nyújtották át. a szovjet tudományos akadémia ez a legmagasabb kitüntetését minden évben egy szovjet és egy külföldi tudósra ítéli oda.

fl/hi

17.11 030383 1416

--

sk0048 4 230 mtik1051

taba

kairó, 1983.március 3./mti/ - egyiptom, izrael és az egyesült államok külügyminisztériumának képviselői csütörtökön folytatták iszmailijában tárgyalásaikat a tabai területszakaszról. a hétszáz négyzetméter körüli terület egyiptom és izrael vitatott határövezeteinek egyike és sorsáról a sinai-félsziget jó részének visszatérítésekor nem döntöttek.

a csütörtöki tárgyalási napról kiadott nyilatkozatok nem teszik világossá, hogy lesz-e a tanácskozásoknak olyan folytatása a jövőben, amelyek kiterjedne a tavaly junius óta egyiptom által korlátozott államközi kapcsolatok más kérdéseire is. még az sem vált világossá, hogy az eredeti tervek szerint csütörtökön befejezik-e ezt a tárgyalási fordulót.

egyiptomi részről közölték, hogy a tárgyaláson a vita rendezéséig alkalmazandó átmeneti intézkedésekről volt szó. egyiptom azt kívánja, hogy tabát ellenőrizzék a sinai-félszigeten lévő, ugynevezett többnemzetiségű erők. erről izrael hallani sem akar.

pk/hi

17.20 030383 0996

de 18¹⁵ Me

--

sk0049 4 230 mtik1052

dubna - atomfizikai együttműködés

dubna, 1983. március 3. /taszsz-mti/ - a szocialista országok dubnai egyesített atomkutató intézetében a kormány megbízottak tanácsa csütörtökön befejezte kedden megkezdett ülését, amelyen megvitatották az intézet tudományos tevékenységét, jóváhagyták az idei költségvetést és az éves munkaterv fő irányait.

a bizottság megválasztotta az intézet vezetését. az intézet igazgatója ismét nyikolaj bogoljubov akadémikus lett. helyettesei elias entralgo herrero és aureliu sendulescu professzorok lettek.

az értekezleten meghallgaták ilja frank akadémikusnak, a neutron-fizikai laboratórium vezetőjének beszámolóját a nemrég üzembe helyezett impulzusreaktoron /ibr-2/ végzett kísérletek első sorozatáról. sztyefan bunjatov professzor, a magproblémák-laboratórium vezetője egy új hatalmas kísérleti berendezés, a szerpuhovoii nagyenergia fizikai intézettel közösen létesített neutrino-detektor építéséről számolt be.

jelenleg a nemzetközi intézetben szovjet tudósokon kívül mintegy 500, szocialista országokból érkezett fizikus, mérnök és technikus dolgozik. az intézet az együttműködő országok 200 tudományos és oktatási intézményével, valamint egyéb országok 30 tudományos központjával áll rendszeres kapcsolatban.

magyarországot az ülésen dr. láng istván akadémikus, az mta főtitkár-helyettese, az egyesített atomkutató intézetben a magyar kormány megbízottja képviselte.

ts tj pi

17.24 030383 1452

Me 18¹⁵ Me'

--

sk0050 4 230 mtik1053

megszállt területek - 2 /ad:mtik 1017/

tel aviv, jatta, jeruzsálem, 1983. március 3. /upi/dpa/ - a megszállt ciszjordániában csütörtökön újabb incidensekre került sor a szélsőségesen nacionalista izraeli telepesek és az arab lakosság között.

a hebron melletti jatta nevű településen csütörtökön szélsőséges izraeli telepesek hatoltak be ugyanabba az iskolába, ahol a hét elején már egyszer néhány arab diákot tuszul ejtettek. az izraeliek ezúttal is olyan palesztin fiatalok után kutattak, akik a megszállók elleni akciókban vettek részt.

a megszállók nabluszban, ramallahban és hebron közelében több arab fiatalot őrizetbe vettek.

hebronban és nabluszban továbbra is kijárási tilalom van érvényben. a legnagyobb ciszjordániai városban, nabluszban csütörtökön palesztinok tüntettek a szélsőségesen nacionalista telepesek ellen.

ág fm pi

17.27 030383 0875

--

sk0051 4 230 mtik1054

el nem kötelezettek - 3.

uj-delhi, 1983. március 3. /afp/reuter/ - az el nem kötelezett országok 7. csúcsertekezletét előkészítő külügyminiszteri értekezleten csütörtökön több vitás kérdés is felvetődött.

jelentések szerint libia követelte, hogy egyiptomot zárják ki a mozgalomból. mint ismeretes, egyiptom tagságát 1979-ben, a camp david-i alku miatt felfüggesztették az arab ligában, és annak idején az el nem kötelezettek havannai csúcstalálkozóján az arab államok egyiptom kizárását szorgalmazták a mozgalomból.

a pti indiai hírgyűlökség jelentése szerint az arab országok külügyminiszterei magánmegbeszélésen megvitatották a libiai javaslatot, és úgy döntöttek, hogy nem támogatják azt. bár hivatalosan a kambodzai képviselőt kérdését levették a napirendről,

Me 18¹⁵ Me'

mohammad ghazali bin safie, malaysiai külügyminiszter a csütörtöki ülésen azt javasolta, hogy kambodzsa helyét norodom szihanuk foglalhassa el. a vendéglátó india arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kambodzsai képviselő széke üresen maradjon.

pc tj pi

17.36 030383 1052

--

sk0052 4 230 mtik1055

mauroy cáfolja a leértékelésre vonatkozó spekulációkat

párizs, 1983. március 3. /mti/ - pierre mauroy francia miniszterelnök a választási kampány során rouenban és caenben mondott beszédeiben határozottan megcáfolta azokat a spekulációkat, hogy a kormány a községtanácsi választások után ismét le fogja értékelni a frankot. ezeknek a spekulációknak újabb tápot adott az, hogy a le canard enchainé című hetilap közölte a gazdasági minisztérium egy bizalmas prognózisát, amelynek készítője úgy vélekedett, hogy a nagy külkereskedelmi deficit miatt szükségessé válik a frank újabb leértékelése.

mauroy miniszterelnök hangsúlyozta: a szakértői vélemények nem kötelezik a kormányt, a politikai akarat számít. a tervek készítésekor minden hipotézist meg kell vizsgálni, ez a szakértők dolga, a döntést azonban a kormány hozza. a szakértők nem tartották lehetségesnek a munkanélküliség stabilizálását sem, de a kormánynak megvolt a politikai akarata ehhez és sikerült is megállítani a munkanélküliség növekedését - mondta pierre mauroy.

ds/ge

17.42 030383 1067

ds 18¹⁵ *ds*

--

sk0053 4 230 mtik1056

Libanon, támadás

bejrut, 1983. március 3. /mti/ - a libanoni fegyveres ellenállási mozgalom harcosai csütörtökön a déli órákban damur közelében tüzet nyitottak egy izraeli katonai konvojra és megsebesítették a megszálló csapatok három katonáját. az izraeliek viszonzták a tüzet és üldözőbe vették a támadókat.

csütörtökön délután haifa közelében műszaki okok miatt lezuhant az izraeli légierő egyik repülőgépe. a pilóta sértetlenül ért földet.

bz/ge bd

17.44 030383 0481

--

sk0054 4 230 mtik1057

carter - egyiptom

kairó, 1983. március 3. /mti/ - „magánszemély vagyok, nem hoztam semmilyen üzenetet kairóba, nem vagyok diplomáciai küldetésben, - jelentette ki mubarak elnökkel, mohieddin kormányfővel és ali külügyminiszterrel folytatott megbeszélései után jimmy carter, az egyesült államok volt elnöke, akinek utazása a legkülönbözőbb feltevésekre indította a világsajtót.

carter két nap óta tartózkodik egyiptomban, ahol még hatot tölt, majd izraelbe és más közel-keleti országokba is ellátogat. az al-akhbar napilap főszerkesztőjének adott nyilatkozatban cáfolta, hogy csucsértekezletet készítene elő mubarak, illetve reagan elnök és begin izraeli kormányfő között. korábban tagadta egy amerikai hetilapnak azt az értesülését is, hogy ha philip habib elnöki megbízott izraeli-libanoni missziója megbuknék, ő állna a kairóban egyébként most ugyancsak megfordult habib helyére.

carter, a camp david-i egyezség építőmestere, a folyamat csődjét azzal próbálta magyarázni, hogy mindenképp husszein jordániai királyt jobban kellett volna tájékoztatni a paktum részleteiről. ami az izraeli kormány vezetőjét illeti, carter azon a véleményen van, hogy beginnek „igencsak szűk látókörű elképzelései vannak a ciszjordániai és gazai palesztinok autonómiájáról, és nem tett őszinte erőfeszítéseket a saját maga aláírta cikkelyek életbeléptetésére,„. személyesen úgy véli - fűzte hozzá -, hogy a

ds 19¹⁵ *ds*

palesztinoknak nem kellene független államot adni, mivel ez „szélsőséges államalakulat lenne, konfliktusokat hordozna és vérontáshoz vezetne„. carter ugyanazt tanácsolja, mint utódja, reagan: a jordán folyó balpartján és gazában élő palesztinok létesítsenek jordániával kapcsolatot.

pk/ge bd

17.57 030383 1722

--

sk0055 4 230 mtik1058

brit bányászok

London, 1983. március 3. /mti/ - a brit bányászszakszervezet végrehajtó bizottsága csütörtökön úgy döntött, hogy megszavaztatja egész tagságát a jövő héttől esedékes általános sztrájkról. a munkabeszüntetést a bányászok tiltakozásnak szánják a sorozatos bányabezárások, iparáguk „megcsonkítása„ ellen. a szavazást kedden ejtik meg, eredménye jövő csütörtökön válik ismeretessé.

margaret thatcher miniszterelnök csütörtökön délután a parlamentben újból megerősítette, hogy a nagy veszteséggel dolgozó bányákba nem fognak újabb befektetéseket eszközölni. nem volt hajlandó ugyanakkor nyilatkozatot tenni arról, hogy a leépítései miatt a „brit acélipar mérséklésének„ elkeresztelt Ian mcgregort fogják kinevezni az országos szénhivatal élére. kitudódott, hogy mcgregornak az állást felajánlották, és ez a bányászszakszervezet dühét és felháborodását, ha lehet, tovább fokozta.

ae/ge bd

18.01 030383 0928

ll 19a ll

--

sk0056 4 230 mtik1060

rövid hírek

kiprianu athénban

athén, 1983. március 3. /afp/reuter/ - kétnapos hivatalos látogatásra csütörtökön athénba érkezett szpirosz kiprianu ciprusi elnök. andreasz papandreu görög miniszterelnökkel folytatandó megbeszélésein mindenekeelőtt a ciprusi kérdésről, az el nem kötelezett országok csucsértekezletéről és egyéb nemzetközi kérdésekről lesz szó.

arthur koestler halála

London, 1983. március 3. /ap/reuter/afp/ - 77 éves korában holtan találták londoni lakásán arthur koestler magyar származású, angliában élő író és feleségét. a halál okát eddig nem közölték. koestler 1905-ben született. iskoláit budapesten végezte, majd bécsben mérnöki diplomát szerzett. később újságíróként dolgozott, a harmincas években tagja volt a német kommunista pártnak. önkéntesként részt vett a spanyol polgárháboruban. mintegy 30 megjelent regénye közül a legjelentősebbek a „sötétség délben„, a „gladiátorok„. jelentős volt művészeti elméleti-esztétikai munkássága is.

km tj pi

18.58 030383 1018

--

sk0057 4 230 mtik1062

okp-kongresszus - pártvezetők /1./

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

milánó, 1983. március 3. /mti/ - az olasz kommunista párt xvi. kongresszusának második napján, csütörtökön szólaltak fel a milánói tanácskozássra meghívott olasz politikusok, pártvezetők. különösen nagy várakozás előzte meg bettino craxinak, az oszp főtitkárának beszédét. craxi óvatosan nyilatkozott a két párt közötti együttműködés lehetőségéről.

miután leszögezte, hogy „a pártjaink közötti kapcsolatok nem jók, vagy legalábbis nem olyan jók, mint amilyeneknek lenniök kellene„, annak a véleményének adott hangot, hogy a két pártnak „a

ll

palesztinoknak nem kellene független államot adni, mivel ez „szélsőséges államalakulat lenne, konfliktusokat hordozna és vérontáshoz vezetne„. carter ugyanazt tanácsolja, mint utódja, reagan: a jordán folyó balpartján és gazában élő palesztinok létesítsenek jordániával kapcsolatot.

pk/ge bd

17.57 030383 1722

--

sk0055 4 230 mtik1058

brit bányászok

London, 1983. március 3. /mti/ - a brit bányászszakszervezet végrehajtó bizottsága csütörtökön úgy döntött, hogy megszavaztatja egész tagságát a jövő héttől esedékes általános sztrájkról. a munkabeszüntetést a bányászok tiltakozásnak szánják a sorozatos bányabezárások, iparáguk „megcsonkítása„ ellen. a szavazást kedden ejtik meg, eredménye jövő csütörtökön válik ismeretessé.

margaret thatcher miniszterelnök csütörtökön délután a parlamentben újból megerősítette, hogy a nagy veszteséggel dolgozó bányákba nem fognak újabb befektetéseket eszközölni. nem volt hajlandó ugyanakkor nyilatkozatot tenni arról, hogy a leépítései miatt a „brit acélipar mérséklésének„ elkeresztelt ian mcgregort fogják kinevezni az országos szénhivatal élére. kitudódott, hogy mcgregornak az állást felajánlották, és ez a bányászszakszervezet dühét és felháborodását, ha lehet, tovább fokozta.

ae/ge bd

18.01 030383 0928

ll 19^a dl

--

sk0056 4 230 mtik1060

rövid hírek

kiprianu athénban

athén, 1983. március 3. /afp/reuter/ - kétnapos hivatalos látogatásra csütörtökön athénba érkezett szpirosz kiprianu ciprusi elnök. andreasz papandreu görög miniszterelnökkel folytatandó megbeszélésein mindenekelett a ciprusi kérdésről, az el nem kötelezett országok csucsértekezletéről és egyéb nemzetközi kérdésekről lesz szó.

arthur koestler halála

London, 1983. március 3. /ap/reuter/afp/ - 77 éves korában holtan találták londoni lakásán arthur koestler magyar származású, angliában élő író és feleségét. a halál okát eddig nem közölték. koestler 1905-ben született. iskoláit budapesten végezte, majd bécsben mérnöki diplomát szerzett. később újságíróként dolgozott, a harmincas években tagja volt a német kommunista pártnak. önkéntesként részt vett a spanyol polgárháborúban. mintegy 30 megjelent regénye közül a legjelentősebbek a „sötétség délben„, a „gladiátorok„. jelentős volt művészetelméleti-esztétikai munkássága is.

km tj pi

18.58 030383 1018

--

sk0057 4 230 mtik1062

okp-kongresszus - pártvezetők /1./

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

Milánó, 1983. március 3. /mti/ - az olasz kommunista párt xvi. kongresszusának második napján, csütörtökön szólaltak fel a milánói tanácskozássra meghívott olasz politikusok, pártvezetők. különösen nagy várakozás előzte meg bettino craxinak, az oszp főtitkárának beszédét. craxi óvatosan nyilatkozott a két párt közötti együttműködés lehetőségéről.

miután leszögezte, hogy „a pártjaink közötti kapcsolatok nem jók, vagy legalábbis nem olyan jók, mint amilyeneknek lenniük kellene„, annak a véleményének adott hangot, hogy a két pártnak „a

ll

demokratikus élet keretében,, kinyilvánított különböző politikai értékelését nem lehet kibékíthetetlen ellentét jelének tekinteni.

anélkül, hogy a berlinguer által többször is hangsúlyozott - a kommunisták és a szocialisták együttműködését feltételező - demokratikus alternatíva lehetőségéről említést tett volna, arra szólította fel a kommunistákat, hogy ,,helyezzék szilárd alapra a változással kapcsolatos elképzelésüket,, craxi szerint a szocialisták és a kommunisták között van lehetőség az együttműködésre. az ország általános problémáinak felsorolásán kívül azonban az együttműködés konkrét formáit nem részletezte. /folyt/

kir/hi bd

19.07 030383 1286

--

sk0058 4 230 mtik1063

okp-kongresszus - pártvezetők /2.rész/

giovanni spadolini, a köztársasági párt főtitkára, az előző kormány miniszterelnöke utalt a republikánusok és a kommunisták közötti ellentétekre, de azt is kiemelte, hogy a kommunistákkal való együttműködés jelentős eredményeket hozott a terrorizmus, a maffia és az alkotmányos rendet veszélyeztető erők elleni harcban. ,,az olasz kommunistáknak megvan az erkölcsi erejük és a történelmi tapasztalatuk ahhoz, hogy aktívan működjenek közre az igazságon és a haladáson alapuló társadalmi célok eléréséért,, - jelentette ki a köztársasági párt főtitkára.

a liberális párt nevében felszólaló valerio zanone főtitkár azt hangsúlyozta, hogy a kommunisták és a liberálisok közötti lényeges különbségek kizárják a szorosabb együttműködést, de az állam rendjét biztosító kérdéseket, például a maffia és a korrupció elleni küzdelmet illetően azonban mód van az érdekek találkozására.

az okp és a szociáldemokrata párt közötti eltérést hangsúlyozta pietro longo, az oszdp főtitkára is. longo szerint különösen mélyek az ellentétek nemzetközi kérdésekben és erre példaként a rakétatelepítéssel kapcsolatos nato-határozatot hozta fel. az oszdp szerint olaszországnak ki kell tartania a reagan-féle ,,nullamegoldás,, mellett, az olasz kormányban pedig nincs helye a kommunistáknak.

ll

a proletáregység párt véleményét tolmácsoló lucio magri főtitkár teljes egyetértését fejezte ki az okp demokratikus alternatívát sürgető javaslatával. kijelentette: pártja már korábban kinyilvánította, hogy szükség van a jelenlegi hatalmi rendszer felváltására.

kir/hi bd

19.08 030383 1622

--

sk0059 4 230 mtik1064

béke-világtalálkozó - prágai tájékoztató /1.rész/

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

prága, 1983. március 3. /mti/ - a június 21. és 26. között rendezendő prágai béke-világtalálkozó előkészületeiről és tervezett programjáról sajtóértekezletet tartottak csütörtökön a csehszlovák fővárosban. a tájékoztatón jelen volt edith ballantyne, a békéért és szabadságért küzdő nők nemzetközi ligájának főtitkára, a prágai találkozó nemzetközi előkészítő bizottsága egyeztető csoportjának vezetője is.

tomás trávnicek, a csehszlovák nemzeti front alelnöke, a világtalálkozó nemzeti előkészítő bizottságának elnöke bevezetőül megállapította: a mai, feszültségekkel és háborus veszélyekkel terhes nemzetközi helyzet rendkívül nagy jelentőséget ad a prágai találkozóknak, amelyet ,,a békéért és az életért, a nukleáris háború ellen,, jelszóval tartanak.

mint közölte, a nemzetközi szervező bizottság munkacsoportja nemrég genfben lezajlott ülésén már kidolgozta a béke-világtalálkozó előzetes lebonyolítási és tanácskozási tervét. eszerint a várhatóan több mint 2200 résztvevő a találkozó ünnepélyes megnyitása és első plenáris ülése után részletesen megtárgyal két nagy témakört: az emberiség életének általános problémáit, valamint a békéért és leszerelésért vívott harc gyakorlati kérdéseit, amelyeket összesen tizenegy témacsoportba soroltak.

szó lesz többek között a nukleáris katasztrófa elhárításáról, az európai biztonságról és leszerelésről, a fegyverkezési hajsza, illetve a leszerelés gazdasági vonatkozásairól, a nemzetközi gazdasági együttműködésről és a békére nevelés feladatairól. a

ll

szervezők elgondolása szerint a nagy prágai békeforumon a vita a széleskörű, nyílt párbeszéd szellemében és módszereivel folyik majd. a találkozó második felében a résztvevőknek módot adnak arra is, hogy foglalkozásuk és érdeklődési körük szerint csoportosulva tartsanak kötetelen eszmecseréket. megrendezik például az orvosok, írók, újságírók, egyházi személyiségek, katonák, vállalkozók és jogászok ilyen szakjellegű találkozóit, s ugyancsak bőven lesz lehetőség a küldöttek és csoportjaik kétoldalu megbeszéléseire. a tanácskozás helyszínén, az új prágai művelődési palotában külön állandó találkozóhelyet tartanak fenn a női, az ifjúsági és a diák résztvevők számára. /folyt./

19.22 030383 2310

-. -

sk0060 4 230 mtik1065

béke-világtalálkozó - prágai tájékoztató /2.rész/

a világtalálkozó küldötteinek és vendégeinek részvételével június 23-án csehszlovákia-szerte nagy békegyűléseket tartanak, prága lakossága pedig békemenettel köszönti a külföldről érkezett békeharcosokat.

tomás trávnicek elmondta még, hogy az egész csehszlovák közvélemény saját ügyének érzi e fontos prágai békeforum jó megrendezését, s anyagi támogatására a lakosság máris jelentős összegeket fizetett be az e célból létrehozott országos béke- és szolidaritási alapba.

edith ballantyne a sajtóértekezleten a nőknek a nemzetközi békeharcban való fokozódó részvételéről beszélt. rámutatott: a nők nyugat-európában tevékenyen bekapcsolódtak az új amerikai rakétafegyverek telepítése elleni tömegmozgalomba, s a világon mindenütt növekszik szerepük a fegyverkezési hajsza elleni küzdelemben. ennek érzékeltesítésére megemlítette, hogy aprágai világtalálkozó résztvevőinek is mintegy fele nő lesz.

sn/ge bd

19.24 030383 0986

-. -

sk0061 4 230 mtik1066

honecker - pohárköszöntő

berlin, 1983.március 3./mti/ - az ndk-mozambiki megbeszélések befejeztével erich honecker ebédet adott samora machel tiszteletére.

a diszebéden elhangzott pohárköszöntőjében méltatta a két állam és a két párt szoros barátságát és együttműködését, és megállapította, hogy a véleménycsere során teljes egyetértés mutatkozott meg minden megtárgyalt kérdésben. honecker elismerő szavakkal szólt a mozambiki nép sikereiről, majd részletesen foglalkozott a nemzetközi helyzettel, és elemezte a szocialista országoknak a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítására tett javaslatait. „a fegyverzetek korlátozásának és csökkentésének területén készek vagyunk a legradikálisabb lépésekre is - mondta -, ha azok az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvén alapulnak,,.

az ndk államtanácsának elnöke megállapította, hogy erősíteni az embereknek a békés jövőbe vetett bizalmát, ha szerződés jönne létre a varsói szerződés és a nato között a katonai erőszak alkalmazásának száműzéséről. az ndk üdvözölte és pozitívan fogadta azt a svéd javaslatot is, hogy létesüljön atomfegyverektől mentes övezet a nato-t és a varsói szerződést elválasztó vonal mentén. az ndk kész területet is rendelkezésre bocsátani e terv megvalósításához. „sajnos, a svéd javaslat nem talált a másik német állam, a német szövetségi köztársaság támogatására - jegyezte meg. a javaslat megvalósításáról kezdett párbeszéd azonban ezzel még nem fejeződött be, mert a svéd javaslatot sok oldalról pártolják,,.

a nyugati hatalmak, mondta, arra törekszenek, hogy afrika déli része a feszültség góca maradjon. alá akarják ásni az afrikai államok egységét, és különösen mozambik és angola destabilizálására törnek. befejezésül üdvözölte az afrikai frontállamok legutóbbi csucsértekezletének eredményeit és reményét fejezte ki, hogy sikeres lesz az el nem kötelezettek küszöbön álló új-delhi csucskonferenciája is.

bj/hi bd

19.38 030383 1945

ll

-. -

sk0062 4 230 mtik2001

szkp kb pb ülés

moszkva, 1983. március 3. /mti/ - moszkvában ülést tartott az szkp kb politikai bizottsága.

meghallgatta nyikolaj tyihonovnak, a politikai bizottság tagjának, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének beszámolóját görögországban tett hivatalos látogatásáról. a látogatás eredményeit jóváhagyva a pb megállapította, hogy nyikolaj tyihonov utja újabb lehetőségeket teremtett a két ország együttműködésének elmélyítésére., a szovjet-görög együttműködés a béke, az enyhülés és a nemzetközi biztonság érdekeit szolgálja.

a testület megvizsgálta azt is, hogy a jogi szabályozás tökéletesítésével miként erősíthető a közlekedési fegyelem, hogyan javítható a személy- és áruszállítás biztonsága, az állampolgárok jogainak és törvényes érdekeinek védelme.

a politikai bizottság ülésén áttekintette a szovjetunió és csehszlovákia jogi együttműködésének fejlődését, s több más nemzetközi és belpolitikai kérdést.

fl/ge bd

19.42 030383 0970

-.-

sk0063 4 230 mtik2002

a szerkesztőségek tájékoztatására!

török-szovjet tárgyalások

ankara, 1983. március 3. /bta/ - georgij kornyijenko, a szovjet külügyminiszter első helyettese csütörtökön ankarában megbeszélésekét folytatott a török külügyminisztérium magas rangú képviselőivel. a tárgyalások után kornyijenkót fogadta ilter türkmén török külügyminiszter.

a csütörtöki török sajtó különböző feltételezéseket közölt kornyijenko egynapos váratlan ankarai látogatásával kapcsolatban. a tercüman című napilap szerint egyes diplomáciai megfigyelők

AB

feltételezik, hogy a szovjetuniót aggasztják azok az egyesült államokban megjelent híresztelések, amelyek szerint törökország területén valószínűleg telepítenek majd amerikai gyártmányú pershing-ii-es nukleáris rakétákat. török megfigyelők feltételezik, hogy kornyijenko a tárgyalásokon érinti majd az anatólia keleti részén lévő repülőterek amerikai segédlettel történő bővítésének kérdését.

a milliyet című napilap szerint valószínű, hogy a magas rangú szovjet diplomata elmagyarázza majd a szovjetunióknak törökországgal és ciprussal kapcsolatos politikáját, tekintettel nyikolaj tyihonov szovjet miniszterelnök nemrég befejeződött görögországi látogatására.

szi tj pi

19.44 030383 1274

-.-

sk0064 4 230 mtik2003

haderőcsökkentés

bécs, 1983. március 3. /mti/ - csütörtökön megtartották bécsben a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalássorozat 332. plenáris ülését. a tanácskozáson a kanadai küldöttség vezetője, thomas hammond nagykövet mondott beszédet.

az ülést követő sajtótájékoztatón a nato képviselője a négy szocialista ország által február 17-én előterjesztett új javaslat tartalmi elemzése helyett igyekezett olyan látszatot kelteni, mintha a varsói szerződés tagországai szándékosan késleltetnék a megegyezést.

a sajtótájékoztatón a szocialista országok szóvivője emlékeztetbe idézte a február 17-i kezdeményezés lényeges pontjait, utalva arra, hogy az abban foglaltak szerint a legrövidebb időn belül 33 ezer fővel csökkenteni lehetne a közép-európai katonai koncentráció szintjét, azaz a szovjetunió 20, az egyesült államok pedig 13 ezer főt vonna ki az érintett térségből.

a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások következő teljes ülését egy hét múlva, csütörtökön tartják.

sz/ge bd

19.51 030383 1062

AB

-.-

kül

- 52 -

1983.03.03.

sk0065 4 230 mtik2004

rövid hírek

szófia, 1983.március 3./mti/

magyar intézet - zongoraest

kiss gyula zongoraművész nagyszerű hangversenyt adott csütörtökön este a szófiai magyar intézetben. műsorán beethoven, chopin és liszt művei szerepeltek. bulgáriai vendégszereplése során a fővároson kívül plevénben is bemutatkozott.

bolgár évforduló

szófia, 1983. március 3. /mti/ - országsszerte ünnepi gyűléseken, koszorúzásokon emlékeztek meg csütörtökön bulgáriában a felszabadulás 105. évfordulójáról. az 1877-78-as orosz-török háború és a bolgár népfelkelők harca eredményeként ezen a napon, 1878.március 3-án szabadult fel bulgária a félévezredes török uralom alól.

lengyel vajdasági első titkárok

varsó, 1983. március 3. /mti/ - a lemp kb titkárságának tagjai csütörtökön varsóban találkozót tartottak a párt vajdasági bizottságainak első titkáraival. a megbeszélésen, amelyen wojciech jaruzelski hadseregtábornok, a központi bizottság első titkára elnökölt, egyebek között a kormány tervezett inflációellenes és takarékosági programjáról volt szó.

ék/hi/kn/ge bd

19.59 030383 1098

--

kül

- 53 -

1983.03.03

sk0066 4 230 mtik2005

indira gandhi - andropov

moszkva, 1983.március 3. /mti/ - indira gandhi, india miniszterelnöke üzenetet küldött jurij andropovnak, az szkp kb főtitkárának. az üzenetet india moszkvai nagykövete adta át csütörtökön andrej gromikonak, a szovjetunió külügyminiszterének.

hj/hi bd

20.07 030383 0299

--

sk0067 4 230 mtik2006

szovjet-amerikai tárgyalások

genf, 1983. március 3. /adn/ - genfben csütörtökön teljes ülést tartott a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról és csökkentéséről tárgyaló szovjet és amerikai küldöttség.

x x x

/upi/ ugyancsak teljes ülést tartott genfben az a szovjet és amerikai küldöttség, amely a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverzet korlátozásáról tárgyal.

szi tj pi

20.11 030383 0467

Al

--

sk0068 4 230 mtik2007

samora machel - pohárköszöntő

berlin, 1983. március 3. /mti/ - válaszában samora machel köszönetet mondott a német demokratikus köztársaságnak azért az értékes támogatásért, amelyben a mozambiki népet részesíti. megállapította, hogy jelentős eredmények születtek azóta, hogy a két ország négy éve barátsági és együttműködési szerződést kötött. az ndk ma mozambik negyedik legfontosabb kereskedelmi partnere.

samora machel rámutatott, hogy az európai békéért vívott harcnak össze kell kapcsolódnia az afrikai békéért vívott harccal. a mozambiki vezető elítélte a dél-afrikai köztársaság agresszív akcióit, s kiemelte az el nem kötelezett országok közelgő új-delhi csucsértekezletének fontosságát. az imperialista mesterkedések remélhetően megtörnek az el nem kötelezett országok egységén - mondotta - és győzedelmeskedik a józan értelem, a reális gondolkodás.

bj/ge bd

20.16 030383 0896

--

sk0069 4 230 mtik2008

vulkán

moszkva, 1983. március 3. /mti/ - a kljucsevszkaja, a világ egyik legnagyobb „élő”, vulkánja ismét működésbe lépett.

kamcsatka szigetén a ötezer méter magasságban levő kráterből napok óta kilométernyi magasan tör elő a füst és gőz, éjszaka pedig cseresznyepirosan világít a hegy csucsa.

a jelek szerint rövidesen nagyobbarányú kitörésre lehet számítani, ezért azonnal a helyszínre siettek a szovjet vulkanológiai kutatóintézet munkatársai.

hj/ge bd

20.18 030383 0490

--

sk0070 4 230 mtik2009

asszám /kieg mtik 1018-ra/

gauháti, 1983. március 3. /afp/ - asszám indiai állam tiz körzetéből hétben rendkívüli állapot van érvényben. az indiai hadsereg és a rendőrség helyi alakulatai közösen próbálnak érvényt szerezni a rendkívüli állapot előírásainak.

prakas csand szethi indiai belügyminiszter az új delhi parlamentben bejelentette, hogy a hadsereg felhatalmazást kapott arra, hogy asszám államban megakadályozza az erőszakos cselekedetek elterjedését. a hadsereg alakulatai parancs nélkül letartóztathatják a közrendet veszélyeztető gyanús személyeket, házkutatásokat tarthatnak a zavargásokra bujtogatók házában. gauháti hivatalos források szerint különleges helyi bíróságokat hoznak létre a vérengzésekben résztvevők ügyének kivizsgálására.

az indiai belügyminiszter szerint az elmúlt huszonnégy óra alatt az összecsapások során harminchárom személy vesztette életét. a területre kiküldött különleges kormány megbízott viszont harminckilenc halottról számolt be.

hivatalos adatok szerint a három hete tartó zavargásoknak eddig 1546 halottja van. sajtójelentések azonban arról számoltak be, hogy több mint háromezeröttszázan vesztették életüket, és kétszázharmincezren hagyták el felégettét otthonukat az indiai asszám államban.

szi tj pi

20.59 030383 1284

--

sk0071 4 230 mtik2010

salvador - új terrorszervezet

managua, 1983. március 3. /taszz/ - „kommunistaellenes titkos akcióhadsereg”, néven újabb félkatonai terrorszervezetet hoztak létre fasiszta elemek salvadorban.

a szervezet három munkás meggyilkolásával jelezte megalakulását. az egyik építkezésen találták rá a három munkás kintásoktól felismerhetetlenné tett testére, amelybe a banditák még beégették szervezetük jelét is.

sd

a közép-amerikai országban több félkatonai terrrorszervezet működik, amelyeket az országban hatalmon lévő oligarchák és nagy földbirtokosok pénzelnék. a „halálbrigádoknak,, is nevezett terrorcsoportok részét képezik a jelenlegi salvadori rendszer elnyomó gépezetének.

miközben hadat üzen a nemzetközi terrorizmusnak, amelyen a nemzeti-felszabadító, forradalmi mozgalmat érti, a reagan-kormány támogatja a legelvetemültebb terroristákat, akik tömegmészárlást követnek el salvadorban.

sl tj pi

21.03 030383 0938

--

sk0072 4 230 mtik2011

el nem kötelezettek - 4

uj-delhi, 1983. március 3. /mti-tanjug/ap/taszsz/ - az el nem kötelezettek mozgalmának politikai bizottságában, amelynek miljan komatina jugoszláv diplomata az elnöke, csütörtökön az india által előterjesztett, s a későbbiekben a hétfőn kezdődő államfői szintű tanácskozáson is napirendre kerülő javaslat-tervezetet vitatták meg.

ignac golob, jugoszlávia állandó ensz-képviselője szerint az indiai javaslat-tervezet teljes összhangban van az el nem kötelezettek mozgalmának elveivel és céljaival. golob hangsúlyozta: a tervezet állást foglal a béke és biztonság védelme, a nemzeti függetlenség, a belügyekbe való be nem avatkozás mellett, szolidaritást nyilvánít a nemzeti-felszabadító mozgalmakkal. kifejezte reményét, hogy az indiai tervezet jó alap lesz egy, a mozgalom tagállamai közötti konszenzus megteremtésére.

a miniszteri tanács gazdasági bizottságában ugyancsak az india által korábban előterjesztett tervezetet vitatták meg. a tervezet az ugynevezett észak-dél, illetve a dél-dél párbeszéd kérdéseire fordítja a legnagyobb figyelmet. a bizottságban több küldöttség - az egyiptomi képviselő javaslatára - sikraszállt azért, hogy a jelenlegi romló világgazdasági helyzetre való tekintettel az el nem kötelezett országok tartsanak pénzügyi konferenciát.

a külügyminiszterek csütörtöki tanácskozásán éles vita bontakozott ki a kambodzsai képviselő kérdéséről. néhány küldött azt javasolta, hogy kambodzsai helyét a norodom szihanuk vezette ugynevezett kambodzsai demokratikus koalíciós kormány foglalja el.

ll

/ebben részt vesz a polpotista rezsim képviselője is./ nguyen co thach vietnami külügyminiszter ismételt hangsúlyozta, hogy a kambodzsai nép egyetlen törvényes képviselője heng samrin kormánya, s élesen tiltakozott azok ellen a kísérletek ellen, hogy az el nem kötelezettek mozgalmában kambodzsai helyét a népiertő polpotista klikk bitorolja.

tu tj pi

21.11 030383 1926

--

sk0073 4 800 mtik2014

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke
budapest, 1983.március 3./mti/

sk0001-sk0028

- sk0001 csehszlovák úrkutatási évforduló
- sk0002 peru - általános sztrájk
- sk0003 pápa - közép-amerika
- sk0004 japán-közel-kelet
- sk0005 műszives
- sk0006 a megtalált gazdi
- sk0007 ghanai államcsíny-kísérlet
- sk0008 libanon - pravda /1./
- sk0009 libanon - pravda /2./
- sk0010 választási konyhapénz
- sk0011 machel - elutazás
- sk0012 el nem kötelezettek
- sk0013 rövid hírek
 - madrid: spanyolország - katonai szerződés
 - róma: maffia
 - san sebastian: baszkok - merénylet
 - tajpej: tajvan - elefántcsontpart
 - bogota: pedagógussztrájk
 - bielefeld: oroszlan az autóban
- sk0014 spanyol parlament
- sk0015 megszállt területek
- sk0016 asszám
- sk0017 háborús bűnösök - szovjet főügyész
- sk0018 két rövid hír
 - oslo: norvég kp plénum
 - kobe: gorillaölés
- sk0019 kambodzsai - csucs
- sk0020 salvador
- sk0021 vietnam - kina /1.rész/
- sk0022 vietnam - kina /2.rész/

ll

sk0023 jksz kb-határozat
 sk0024 samora machel
 sk0025 berlinguer - olasz sajtó /1.rész/
 sk0026 berlinguer - olasz sajtó /2.rész/
 sk0027 okp-kongresszus - üzenetek
 sk0028 el nem kötelezettek - 2.
 hi
 22.04 030383 1272

--

sk0074 4 800 mtik2015

sk0029-sk0037
 sk0039-sk0058

sk0029 a francia választási kampány /1.rész/
 sk0030 a francia választási kampány /2.rész/
 sk0031 afgán törvényesség
 sk0032 rövid hírek
 dusanbe: földrengés
 abu dabi: indiai hajó
 mexikóváros: ss-fegyverkereskedő
 koppenhága: dániai rablás
 sk0033 újabb puccskísérlet „kakaóországban„/1.//panoráma
 sk0034 újabb puccskísérlet „kakaóországban„/2.//panoráma
 sk0035 olszowski moszkvában
 sk0036 nszk - választási összefoglaló /1./
 sk0037 nszk - választási összefoglaló /2./
 sk0039 jav.mtik1038 hirre
 sk0040 izrael-libanon
 sk0041 samora machel - 2.
 sk0042 rövid hírek
 brüsszel: kodály-év - belgium
 guatemalaváros: guatemala - kivégzés
 sanghaj: sziámi ikrek
 sk0043 időjárás
 sk0044 kkp
 sk0045 hadgyakorlatok
 sk0046 spanyolország - közép-amerika
 sk0047 szta közgyűlés
 sk0048 taba
 sk0049 dubna - atomfizikai együttműködés
 sk0050 megszállt területek
 sk0051 el nem kötelezettek - 3.
 sk0052 mauroy cáfolja a leértékelésre vonatkozó spekulációkat
 sk0053 libanon, támadás
 sk0054 carter - egyiptom

sk0055 brit bányászok
 sk0056 rövid hírek
 athén: kiprianu athénban
 london: arthur koestler halála
 sk0057 okp-kongresszus - pártvezetők /1./
 sk0058 okp-kongresszus - pártvezetők /2./
 hi
 22.05 030383 1463

--

sk0075 4 800 mtik2016

sk0059-sk0075

sk0059 béke-világtalálkozó - prágai tájékoztató /1./
 sk0060 béke-világtalálkozó - prágai tájékoztató /2./
 sk0061 honecker - pohárköszöntő
 sk0062 szkp kb pb ülés
 sk0063 szerk.t.török-szovjet tárgyalások
 sk0064 haderőcsökkentés
 sk0065 rövid hírek
 szófia: magyar intézet - zongoraest
 szófia: bolgár évforduló
 varsó: lengyel vajdasági első titkárok
 sk0066 indira gandhi - andropov
 sk0067 szovjet-amerikai tárgyalások
 sk0068 samora machel - pohárköszöntő
 sk0069 vulkán
 sk0070 asszám /kieg.mtik1018-ra/
 sk0071 salvador - új terrrorszervezet
 sk0072 el nem kötelezettek 4.
 sk0073 tartalomjegyzék 1
 sk0074 tartalomjegyzék 2
 sk0075 tartalomjegyzék 3
 hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: márkus gyula
 heltai andrás
 meruk józsef
 baracs dénes
 pirityi sándor

22.05 030383 1173

- v é g e -

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 4.

kül

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható /március 7-13-ig/

1983. március 4. /mti/ -
március 7. hétfő

- el nem kötelezett országok csucsrtekezlete uj-delhiben /11-ig/
 - a faji megkülönböztetés felszámolására alakult ensz-bizottság 27. ülészaka new yorkban /márc. 25-ig/
- március 8. kedd
- nemzetközi nőnap
- colombo olasz külügyminiszter washingtonban tárgyal /2 nap/
 - a ciprusi görög és török közösségek közötti tárgyalások újabb fordulója nicosiában
 - ii. erzsébet angol királynő és fülöp herceg brit-columbia kanadai tartományba látogat.

fi 820

